

Ministerie van Binnenlandse Zaken

DG Openbaar Bestuur en Democratische Rechtsstaat

T.a.v. [redacted]

Postbus 20011

2500 EA DEN HAAG

Amersfoort, 6 juni 2025

Betreft: Aanbiedingsbrief vaststelling subsidie ChristenUnie 2024

Uw kenmerk: Informatiebrief dd. 22 april 2025, verantwoording WFPP 2024 Ref. 2025-0000195510

Geachte [redacted],

Bijgaand ontvangt u digitaal de vereiste stukken in het kader van de WFPP inzake 2024. Als bestuurders vragen wij u om vaststelling van de subsidie in het kader van bovengenoemde wet inzake het jaar 2024.

De e-mailbijlagen betreffen:

- **ChristenUnie** gewaarmerkte controleverklaring van de accountant inclusief aantal subsidiabele leden ChristenUnie en Perspectief per peildatum 1 januari 2024. Plus het overzicht met bijdragen van in totaal € 4.500 of meer en schulden van € 25.000 of meer gedurende het jaar 2024 van de ChristenUnie en haar neveninstellingen. Aansluitend het jaarverslag met inbegrepen jaarrekening en activiteitenverslag. Uitgegeven subsidie € 2.935.102
- **FICDD** (Foundation for International Christian Democratic Development) gewaarmerkt jaarverslag en jaarrekening 2024 met duidelijk onderscheid naar soort subsidie (WFPP). Uitgegeven (WFPP)-subsidie: € 91.608. Totaal uitgegeven (alle subsidies) € 221.389.
- **Perspectief (ChristenUnie-jongeren)** gewaarmerkt jaarverslag en jaarrekening 2024. Uitgegeven subsidie € 109.383.
- **Mr. G. Groen van Prinstererstichting (Wetenschappelijk Instituut)** gewaarmerkt jaarverslag en jaarrekening 2024. Uitgegeven subsidie € 461.463.

Giften in natura

Hierbij vermelden wij dat wij ChristenUnie in 2024 giften in natura heeft ontvangen. Deze gift is boven de € 1.000 en is daarom opgenomen in CU Overzicht van bijdragen en schulden ChristenUnie en haar neveninstellingen (Art. 21a Wffp). De FICDD en Perspectief (ChristenUnie-jongeren) en de Mr. G. Groen van Prinstererstichting (Wetenschappelijk Instituut) en de Bestuurdersvereniging ChristenUnie hebben in 2024 geen giften in natura ontvangen.

De **Mr. G. Groen van Prinstererstichting** (Wetenschappelijk Instituut) en **Perspectief** (ChristenUnie-jongeren) en **Bestuurdersvereniging ChristenUnie** hebben geen schulden van € 25.000 of meer.

Ons bankrekeningnummer is: NL55RABO0372930018 t.n.v. ChristenUnie.

Graag ontvangen wij van u een ontvangstbevestiging. Eventuele vragen kunt u mailen naar @christenunie.nl (met vakantie vanaf 25 juni) cc. @christenunie.nl .

Met vriendelijke groet,

Het volledige bestuur van de ChristenUnie,

Johanna Koffeman - Kramer
Internationaal secretaris

Ankie van Tatenhove
Voorzitter

Alex ten Cate
Lid

Wieger Kastelein
Penningmeester

Reina Dijksterhuis
Secretaris

Gert Jan Freeke
Vice-voorzitter

Mart Keuning
Lid

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van de Vereniging ChristenUnie

Maarsbergseweg 20
3956 KW Leersum
Postbus 1
3956 ZR Leersum

T (0343) 41 59 40
leersum@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 09068872

Verklaring betreffende het financieel verslag en de overzichten

Wij hebben het financieel verslag en de overzichten 2024 van de Vereniging ChristenUnie en haar neveninstellingen te Amersfoort gecontroleerd. Overeenkomstig artikel 25, eerste lid onder a tot en met c, en artikel 26, onder c tot en met e, van de Wet financiering politieke partijen bestaat de gecontroleerde (financiële) informatie uit:

- het financieel verslag over 2024 met daarin een weergave van de (financiële) informatie, die op grond van artikel 20 van de Wet financiering politieke partijen in de administratie is opgenomen.

Het financieel verslag omvat tevens:

- een volgens de normen van het maatschappelijk verkeer als aanvaardbaar beschouwde rekening van kosten en opbrengsten met bijbehorende toelichting, van belang zijnde voor de vaststelling van de subsidie;
- een opgave van de voor de vaststelling van de subsidie van belang zijnde gegevens omtrent het ledental van de politieke partij en, indien van toepassing, van de aangewezen jongerenorganisatie.

Het financieel verslag wordt vergezeld van een activiteitenverslag;

- een overzicht van de bijdrage van in totaal € 1.000 of meer die de partij in het kalenderjaar van een geveer heeft ontvangen, met daarbij de gegevens die op grond van artikel 21, eerste lid, van de Wet financiering politieke partijen zijn geregistreerd;
- een overzicht van de schulden van € 25.000 of meer, met daarbij de gegevens die op grond van artikel 21, derde lid, van de Wet financiering politieke partijen zijn geregistreerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de Vereniging ChristenUnie is verantwoordelijk voor het opmaken van het financieel verslag en de overzichten in overeenstemming met de Wet financiering politieke partijen. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van het financieel verslag en de overzichten mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over het financieel verslag en de overzichten op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden alsmede de Regeling financiering politieke partijen.

Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat het financieel verslag en de overzichten geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in het financieel verslag en de overzichten. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat het financieel verslag en de overzichten een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van het financieel verslag en de overzichten en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden.

Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de politieke partij. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de politieke partij gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van het financieel verslag.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende het financieel verslag en de overzichten

Naar ons oordeel geven:

- het financieel verslag 2024 (artikel 25, eerste lid, onder a) en de daarin opgenomen rekening van kosten en opbrengsten (artikel 26 onder c),
- het overzicht van de bijdrage van in totaal € 1.000 of meer die de partij in dat kalenderjaar van een geveer (in natura) heeft ontvangen, met daarbij de gegevens die op grond van artikel 21, eerste lid, van de Wet financiering politieke partijen zijn geregistreerd (artikel 25, eerste lid, onder b), en
- het overzicht van de schulden van € 25.000 of meer, met daarbij de gegevens die op grond van artikel 21, derde lid, van de Wet financiering politieke partijen zijn geregistreerd (artikel 25, eerste lid, onder c), een getrouw beeld.

Tevens zijn wij van oordeel dat de bij het financieel verslag 2024 gevoegde opgave omtrent het ledental van de politieke partij en van de aangewezen politieke jongerenorganisatie, conform artikel 26, onder d van de Wet financiering politieke partijen, juist is.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Wij zijn van oordeel dat de partij de aan de subsidie verbonden verplichtingen heeft nageleefd en het financieel verslag en de overzichten voldoen aan de bij of krachtens de Wet financiering politieke partijen gestelde voorschriften.

Tevens melden wij dat het activiteiten- en jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met het financieel verslag.

Leersum, 5 juni 2025

Van Ree Accountants

Digitaal ondertekend met Hix door

op 05-06-2025 16:38

VAN REE ACCOUNTANTS

ChristenUnie:

Het subsidiabele ledental per peildatum 1-1-2024 bedraagt:

24.224

Perspectief ChristenUnie-Jongeren:

Het subsidiabele ledental per peildatum 1-1-2024 bedraagt:

719

JAARVERSLAG

2024

ChristenUnie

+ Geef geloof een stem

Inhoudsopgave

1.1 Voorwoord van de voorzitter	4
1.2 Bestuurs- en directieverslag	5
1.3 Activiteitenverslag	6
1.4 Informatie over bestuur en directie	17
1.5 Toekomstplannen en risicobeheersing	19
2.1 Balans per 31 december 2024	22
2.2 Staat van baten en lasten over 2024	23
2.3 Resultaatbestemming	24
2.4 Grondslagen van waardering en bepaling van het resultaat	24
2.5 Toelichting op de balans per 31 december 2024	26
2.6 Toelichting op de baten over 2024	30
2.7 Toelichting op de lasten over 2024	33
2.8 Kostentoerekening subsidiabele activiteiten (WFPP)	35
2.9 Ondertekening	39
Bijlage I. Begroting ChristenUnie 2025	45

Bestuurs- en directieverslag

ChristenUnie

 Geef geloof een stem

1.1 Voorwoord van de voorzitter

U heeft het verslag over 2024 in handen. Een bijzonder jaar. De wereldvrede kwam niet dichterbij - integendeel. De oorlog in Oekraïne duurt voort en het vredesakkoord dat op moment van schrijven net gesloten is tussen Israël en Hamas is broos. We maken ons zorgen om de manier waarop wereldleiders en machthebbers met hun macht omgaan. En ook over de situatie in ons eigen land zijn we bezorgd. Over de verharding en over de respectloosheid in de politiek, maar ook over de verruwing in de samenleving en over de crises die naast elkaar bestaan.

In die context namen we afgelopen jaar afscheid van het kabinet Rutte IV en werden onze bewindspersonen: Carola Schouten, Piet Adema en Maarten van Ooijen, in juli bedankt voor hun inzet en bewezen diensten. Onze Mirjam Bikker vond haar draai in de Tweede Kamer en vriend en vijand prees haar om de manier waarop ze haar collega's voorhield dat de premier wel eenzaam is, maar niet alleen en dat een democratische rechtsstaat iets is om te koesteren.

Pieter Grinwis haalde alle kranten en kreeg een prijs omdat hij als geen ander in staat is met zijn bijdragen de tijd te doden: hij was het meest aan het woord in de Tweede Kamer. Bovendien onderhandelt hij als geen ander om zijn moties te voorzien van draagvlak. De Eerste Kamer deed, vooral buiten het zicht van de camera's trouw zijn werk. Er gebeurden dus ook mooie dingen het afgelopen jaar.

2024 was, met andere woorden, nogal turbulent. En menigeen vraagt zich af wat dit betekent voor de toekomst.

Het was ook het jaar waarin het werk met minder mensen gedaan moest worden als gevolg van de tegenvallende verkiezingsuitslag bij de Tweede Kamerverkiezingen in november 2023. Zowel in de Tweede Kamer als op het Partijbureau. Maar dat lukte. We gingen in gesprek met afdelingen, in de verschillende themanetwerken, we organiseerden congressen en debatavonden over verschillende onderwerpen. We presenteerden een nieuwe partijvisie met een herkenbaar hoopvol geluid voor een ongenadige tijd. En we dachten na over de voorbereidingen voor het 25-jarig jubileum van de partij in 2025.

Er gaat een verhaal schuil achter de gortdroge cijfers uit deze jaarstukken. Over wat we deden en over wie we zijn: mensen van de hoop. Dat waren we en dat blijven we. Ondanks alles. We leven in het volste vertrouwen dat God de wereld in zijn hand houdt. In die wetenschap pakken wij ons alledaagse werk op; in de politiek, of waar dan ook. En met die verwachting bidden we om Gods onmisbare zegen bij alles wat we doen. Hij laat ons niet alleen. Nu niet en nooit.

Namens het Landelijk Bestuur

Ankie van Tatenhove
Voorzitter Landelijk Bestuur ChristenUnie

1.2 Bestuurs- en directieverslag

Met genoegen biedt het Landelijk Bestuur u de jaarrekening en het jaarverslag over 2024 aan. Deze is door de externe accountant voorzien van een goedkeurende verklaring. De vereniging ChristenUnie, gevestigd Piet Mondriaanlaan 48 te Amersfoort, stelt zich ten doel politiek te bevorderen zoals die voortvloeit uit de grondslag: "Gedreven door Gods liefde en Christus' koningschap wil de ChristenUnie zich inzetten voor de samenleving en het bestuur van ons land." De vereniging is in het handelsregister van de Kamer van Koophandel Gooi-, Eem- en Flevoland te Almere ingeschreven onder nummer 32080551.

Het partijbestuur bestond in 2024 uit de volgende personen:

Naam	Functie	Tijdvak
Ankie van Tatenhove-Meesen	Voorzitter	2024
Harmke Vlieg-Kempe	Vicevoorzitter	Tot 25 november 2024
Wieger Kastelein	Penningmeester	2024
Leon Meijer	Lid	Tot 25 november 2024
Hanneke Palm	Secretaris	Tot 15 april 2024
Mart Keuning	Lid (secretaris sinds 15 april 2024)	2024
Alex ten Cate	Lid	2024
Johanna Koffeman-Kramer	Lid	Vanaf 25 november 2024
Reina Dijksterhuis-Mulder	Lid	Vanaf 25 november 2024
Gert Jan Freeke	Vicevoorzitter	Vanaf 25 november 2024

De directie bestond in 2024 uit: Anne Schipper (directeur) en Jacqueline Vandermeer (adjunct-directeur).

1.2.1 Statuten en reglementen

In 2024 is er een drietal aanpassingen doorgevoerd in de statuten:

1. Er zijn wijzigingen doorgevoerd in verband met de vaststelling van de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen.
2. Er is een mogelijkheid opgenomen om lidmaatschap te schorsen gedurende de behandeling van een klacht op advies van de klachtencommissie.
3. De drempel voor het aanvragen van een buitengewoon congres is aangepast.

1.2.2 Bezoldigings- en vergoedingenbeleid

Leden van het Landelijk Bestuur krijgen alleen een vergoeding voor gemaakte onkosten. Zij ontvangen geen vacatiegeld of andersoortige vergoedingen. Voor de voorzitter is er een aanvullend beleid. Zij ontvangt per 1 november 2021 voor een aantal vastgestelde uitvoerende taken een vergoeding. Het gaat dan bijvoorbeeld om de voorbereiding van congressen, extra contacten met leden en diverse overleggen binnen de partij.

1.3 Activiteitenverslag

Het activiteitenverslag is opgebouwd overeenkomstig de subsidiabele categorisering in de Wet Financiering Politieke Partijen (WFPP), die met de letters a tot en met i worden aangegeven.

- a) Politieke vorming en scholing
- b) Informatievoorziening
- c) Contact zusterpartijen buitenland
- d) Politiek-wetenschappelijke activiteiten
- e) Politieke participatie jongeren
- f) Ledenwerving
- g) Betrekken niet-leden bij activiteiten van de partij
- h) Werving, begeleiding politieke ambtsdragers
- i) Verkiezingscampagnes

1.3.1 Politieke vorming en scholing (a)

ChristenUnie Opleidingscentrum

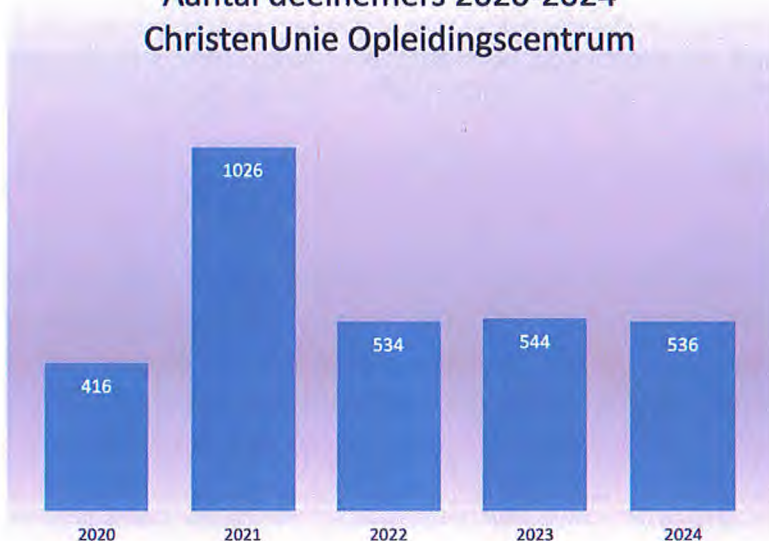
In 2024 zijn deze cursussen nieuw in het opleidingsaanbod:

- Er is een *Burgemeestersklas* georganiseerd om mensen met een burgemeestersambitie voor te bereiden.
- Na een geslaagde pilot in 2023 zijn in 2024 meer afdelingen (fracties en besturen samen) gefaciliteerd in het maken van een afdelingsplan. Zo'n plan bevat een visie en werkschema voor 4 jaar. Na het bijwonen van de *Startavond afdelingsplan maken* ging men in de eigen afdeling aan de slag met het stellen van doelen voor de afdeling (zowel organisatorisch als politiek-strategisch) en werkte men deze doelen uit in een meerjarenplan.
- De training *Politieke strategie* is gestart als antwoord op de gepeilde behoefte van raadsleden om zich te ontwikkelen op het gebied van profilering en zichtbaarheid en politieke strategie. De training wordt voortgezet in 2025.
- *Het hart van de ChristenUnie voor partijnetwerken* is aangeboden om de netwerken te ondersteunen in het ChristenUnie-blauw maken van hun adviezen.
- De cursus *Talentmanagement binnen de ChristenUnie* voor lokale talentmanagers is georganiseerd.

Aanbod i.v.m. de gemeenteraadsverkiezingen in 2026:

- In 2024 is met het oog op de aankomende selectieprocedure voor de gemeenteraadsverkiezingen het *Proeflokaal* geactualiseerd en onder de aandacht gebracht van lokale besturen en fracties. In het Proeflokaal maken deelnemers kennis met het raadswerk en de lokale ChristenUniefractie en verkennen ze of de rol van raadslid bij hen als persoon past. Het Proeflokaal wordt lokaal georganiseerd, het Opleidingscentrum faciliteert met het materiaal (programma, presentaties, tips voor promotie en het vinden van deelnemers).
- De online inspiratiesessies *Politiek bedrijven midden in je gemeente* en *In actie voor een nieuwe kandidatenlijst* zijn sessies die fracties en besturen ondersteunen in de aanloop naar gemeenteraadsverkiezingen.

Aantal deelnemers 2020-2024 ChristenUnie Opleidingscentrum

Overig opleidingsaanbod 2024:

- Er zijn 10 *maatwerktrainingen* georganiseerd op aanvraag van lokale en provinciale fracties. De meeste van deze trainingen zijn gericht op het ontwikkelen van visie en strategie voor de fractie.
- Voor het ontdekken en opleiden van mensen met talent en ambitie is één Masterclass christelijk-sociaal denken en doen afgerond en een volgend Masterclasstraject gestart.
- De 'Basismodule bestuursleden' is 2 keer georganiseerd.
- De introductiecursus "Welkom bij de ChristenUnie" is 5 keer aangeboden en door 87 mensen gevolgd.
- De AVG-cursus die verplicht is voor ChristenUnie-functionarissen die persoonsgegevens verwerken is door 136 mensen gevolgd.
- Leidinggeven aan de fractie – voor fractievoorzitters.
- Cursus gemeentefinanciën.
- Debattraining.
- Webmastertraining.

Netwerken

De ChristenUnie wil een vereniging zijn waar verbondenheid én het samen zoeken naar wijs beleid voor ons land een gezamenlijke missie is van alle leden. Hiervoor kent de partij **netwerken**.

Deze zijn gericht op ontmoeting, visie- en ideevorming. De netwerken organiseren bijeenkomsten, kunnen de bestuurders en commissies van de partij adviseren of zijn een klankbord voor de partij. We kennen twee vormen van netwerken:

Themanetwerken

- Deze netwerken zijn bedoeld om leden uit de breedte bij elkaar te brengen rond een thema voor ontmoeting met elkaar en bestuurders én om gevraagd en ongevraagd advies te geven aan bestuurders en commissies. De volgende themanetwerken zijn actief: Duurzaamheid en Klimaat, Financiën en Economie, Internationaal, Jeugd en Gezin, Migratie, Onderwijs, Platteland Natuur en Landbouw, Sociale Zekerheid en Werk, Wonen en Ruimte en Zorg.

Doelgroep netwerken

- Deze netwerken hebben als doel leden uit een doelgroep samen te brengen voor onderlinge ontmoeting, toerusting en om een klankbord te zijn voor het Landelijk Bestuur vanuit hun persoonlijke ervaring. Ze zijn ook beschikbaar als klankbord voor de andere geledingen van de partij. De volgende doelgroepnetwerken zijn actief: Veelkleurig netwerk, CU4all, het Vrouwenennetwerk en het Business netwerk.

De netwerken zijn op diverse momenten fysiek en online samengekomen en gaven input aan bestuurders, de verkiezingsprogrammacommissie voor de Tweede Kamerverkiezingen en werken samen met diverse geledingen.

Commissie Partijvisie

In 2024 heeft de Commissie Partijvisie de opdracht van het Landelijk Bestuur afgerond om te komen met een nieuwe visie. De visie is verwoord in het document [Hoop in een ongenadige tijd](#). Het visiedocument wordt gebruikt bij de uitwerken van nieuwe programma's en andere relevante documenten. Voorzitter van deze commissie was oud-senator Roel Kuiper.

Commissie migratie

In 2024 heeft de kerngroep van het netwerk migratie de migratievisie opgeleverd. In de visie is verwoord wat de koers van de ChristenUnie is op dit beladen thema. Aan de hand van een aantal praktijkvragen is het thema migratie verder uitgediept. Voorzitter van deze commissie was oud-Tweede Kamerlid Joël Voordewind.

1.3.2 Informatievoorziening (b)

Partijblad ChristenUnie

Dit jaar hebben we twee edities van het partijblad ChristenUnie uitgebracht. In deze edities belichten we actuele politieke onderwerpen, brengen we inspirerende interviews met vrijwilligers en delen we verhalen die onze achterban raken. Speciaal voor de Europese campagne hebben we een editie uitgebracht waarin we extra aandacht gaven aan het belang van christelijke politiek in de Europese politiek. We hebben ook ingezet op een aantrekkelijke en toegankelijke vormgeving, zodat het blad niet alleen informatief is, maar ook prettig om te lezen.

Online nieuwsbrieven

Onze online nieuwsbrieven bereiken maandelijks 25.000 leden en nog eens 10.000 supporters. Hierin informeren we over actuele politieke ontwikkelingen, brengen we verdieping bij belangrijke thema's en krijgen lezers regelmatig een persoonlijke boodschap van Mirjam Bikker. De nieuwsbrieven vormen een waardevol middel om onze leden en supporters betrokken te houden bij het werk van de ChristenUnie. Dit jaar hebben we ook meer thematische nieuwsbrieven, waarin we specifieke onderwerpen uitdiepen en leden oproepen tot een gift, actie of betrokkenheid.

Social media

Afgelopen jaar zijn we steeds actiever geworden op social media, met name op LinkedIn, waar we een groeiende groep volgers hebben opgebouwd. Door te werken met vaste templates en intensiever samen te werken met Kamerleden, hebben we onze contentstrategie verbeterd. Dit heeft geleid tot een gestaag groeiend bereik en een toename in volgers, wat onze boodschap krachtiger en breder verspreidt. Op platforms als Facebook, Instagram, YouTube, Bluesky en X blijven we actief in interactie met onze achterban en we zetten in op meer videomateriaal en korte updates om de betrokkenheid te verhogen.

Focusgroepen

Begin dit jaar heeft het team Communicatie verschillende focusgroepen georganiseerd om in gesprek te gaan met onze leden over onze communicatie (ook tijdens de campagne). Tijdens deze bijeenkomsten hebben we waardevolle inzichten opgedaan over hoe onze boodschap overkomt en op welke manieren we nog beter kunnen aansluiten bij onze achterban. Uit de gesprekken kwam onder andere naar voren dat in onze communicatie kansen liggen om bepaalde thema's scherper en toegankelijker te verwoorden.

Ledenbijeenkomsten

Rondom de lancering van onze nieuwe partijvisie hebben we verschillende ledenavonden georganiseerd. Enkele honderden leden bezochten deze bijeenkomsten, waarin we de aangescherpte koers van de partij presenteerden. Dit bood een waardevol moment om leden opnieuw te betrekken en samen vooruit te kijken. Tijdens deze avonden was er ruimte voor discussie en interactie, wat leidde tot inspirerende gesprekken en waardevolle input vanuit onze achterban. De hoge opkomst en positieve reacties bevestigen dat er binnen onze achterban behoefte is aan deze momenten van ontmoeting en verdieping.

Congres

Er zijn in 2024 twee partijcongressen gehouden.

Het eerste congres in 2024, het 50^e partijcongres, was op 16 maart 2024 in Gebouw 055 in Apeldoorn. Dit congres stond uiteraard in het teken van de Europese Verkiezingen van juni 2024. In het ochtendprogramma maakten we kennis met de Armeense ambassadeur in Nederland en luitenant-generaal buiten dienst Mart de Kruijf en met onze kandidaten voor het Europees Parlement. Ook namen we afscheid van Stieneke van der Graaf, Nico Drost en Peter van Dalen. We sloten het ochtendprogramma af met een vlammende speech van onze politiek leider, Mirjam Bikker. Het middagprogramma bestond uit een sessie-ronde en het vaststellen van het verkiezingsprogramma voor het Europees Parlement, waar 16 amendementen op waren ingediend. Voor dit congres meldden zich 403 leden aan, waarvan er 369 naar Apeldoorn kwamen. Er zijn 6 moties ingediend en deze zijn door het Landelijk bestuur tijdens het plenaire gedeelte behandeld. Voor dit congres werd het mooie bedrag van € 5.630 via aanmeldtickets en € 120 aan giften ontvangen.

Het 51^e partijcongres heeft plaatsgevonden op zaterdagmiddag 23 november 2024 in het Kruispunt in Barneveld. We zijn deze congresmiddag begonnen met de behandeling van de moties en amendementen en onze jongerenorganisatie Perspectief leverde een bijdrage. Ook namen we afscheid van Carola Schouten, Piet Adema en Maarten van Ooijen, van onze voormalige Europarlementariër Anja Haga (helaas afwezig i.v.m. burgemeestersverplichtingen) en drie leden van het Landelijk Bestuur. We introduceerden een nieuw congreselement: het marktplaatsje. Hier werden alle geledingen en ook enkele netwerken gepresenteerd in marktopstelling. De middag sloten we af met een afscheidsreceptie voor de oud-bewindslieden onder het genot van een hapje en drankje. Voor dit congres meldden zich 445 leden aan, waarvan er 399 naar Barneveld kwamen. Er zijn drie amendementen op een statutenwijziging ingediend en zes politiek moties voorgesteld door leden en door het Landelijk bestuur tijdens het plenaire gedeelte behandeld. Voor dit congres werd het mooie bedrag van € 3.114 aan giften ontvangen.

1.3.3 Contact zusterpartijen buitenland (c)

FICDD

Het Landelijk Bestuur van de ChristenUnie is vanuit haar rol ook het bestuur van de FICDD, de *Foundation for International Christian Democratic Development*. Deze partijstichting stimuleert democratische processen vanuit het gedachtegoed van de ChristenUnie in Oost-Europese landen en in de MENA-regio. Hiervoor worden subsidies ontvangen van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en van het ministerie van Buitenlandse Zaken (BuZa). De FICDD is gehuisvest in het partijbureau van de ChristenUnie en heeft een eigen jaarverslag en jaarrekening.

ECPM

Daarnaast is de ChristenUnie medeoprichter en actief lid van de *European Christian Political Movement* (ECPM). De ECPM houdt kantoor in Amersfoort en Brussel en is de enige Europese politieke partij die expliciet christelijke waarden promoot in de Europese politiek. De ChristenUnie heeft geen Europarlementariër sinds de verkiezingen van 6 juni 2024. Er is een liaisonofficier aangesteld die samen met het bestuurslid Internationaal het contact onderhoudt met haar Europese netwerk.

Het bestuurslid Internationaal is vanuit het Landelijk Bestuur aangesteld om contact te onderhouden met zusterpartijen en -organisaties in het buitenland. In november 2024 heeft Johanna Koffeman-Kramer deze functie overgenomen van Leon Meijer.

1.3.4 Politiek-wetenschappelijke activiteiten (d)

Het Wetenschappelijk Instituut (WI), de Mr. G. Groen van Prinstererstichting, dient de partij en de samenleving met het leveren van politiek-wetenschappelijke bijdragen in de vorm van publicaties, bijeenkomsten en debat. Het WI is door de ChristenUnie aangewezen als haar politiek-wetenschappelijk instituut. De inkomsten van het WI zijn bijdragen van donateurs en subsidie van het ministerie van BZK. Het WI is gehuisvest in het partijbureau van de ChristenUnie en heeft een eigen jaarverslag en jaarrekening.

1.3.5 Politieke participatie jongeren (e)

De ChristenUnie heeft Perspectief aangewezen als haar officiële politieke jongerenorganisatie. Perspectief is gehuisvest in het partijbureau van de ChristenUnie en heeft een eigen jaarverslag en jaarrekening. De inkomsten van Perspectief zijn de lidmaatschapsgelden van hun leden, eventuele donaties en subsidie van het ministerie van BZK.

1.3.6 Fondsenwerving en Ledenwerving (f)

Fondsenwerving: groei en betrokkenheid in 2024

2024 was een bijzonder jaar voor onze fondsenwerving. Ondanks het ontbreken van landelijke verkiezingen zoals in 2023, hebben we opnieuw een indrukwekkend resultaat geboekt. Dankzij de warme betrokkenheid van onze leden en donateurs hebben we in 2024 onze verkiezings- en wervingscampagne van extra impulsen kunnen voorzien.

Dit jaar organiseerden we twee succesvolle direct mailings, waarbij de respons wederom hoog was. De laatste mailing in december is, ondanks de contributiewijzigingen voor 2025, goed ontvangen met een prima resultaat. Daarnaast ontvingen we een aantal substantiële giften van ondernemers die onze missie steunen. Ook het vertrouwen van onze achterban is opnieuw bevestigd door een stroom van kleine én

grote giften. Een bijzonder hoogtepunt was een mooie nalatenschap die ons in staat stelt om blijvend te investeren in de missie van de ChristenUnie. De financiële betrokkenheid van onze achterban toont de steun voor onze partij. Samen hebben we niet alleen het momentum van 2023 vastgehouden, maar hebben we onze fondsenwervingsacties kunnen uitbouwen. Dit geeft ons de ruimte om met vertrouwen vooruit te kijken naar 2025 en verder.

Totaal opgehaald in 2024: € 324.867. Met dank aan iedereen die dit mogelijk heeft gemaakt!

Ledenontwikkeling: Daling in aantal, maar groeiende betrokkenheid onder nieuwe leden

In 2024 is het ledenaantal van de ChristenUnie gedaald van 24.707 (na correctie) naar 23.985 leden, een netto-afname van 724 leden. Het aantal nieuwe aanmeldingen kwam uit op 597, fors minder dan de 1.105 nieuwe leden in 2023.

De grootste piek in nieuwe aanmeldingen zagen we in juni, naar aanleiding van het debat over de regeringsverklaring, waarin Mirjam goed zichtbaar was. In de zomer zijn we gestart met een lidmaatschapsactie waarbij nieuwe leden voor een actietarief van €2,50 konden aansluiten. Deze campagne liep door tot het einde van 2024.

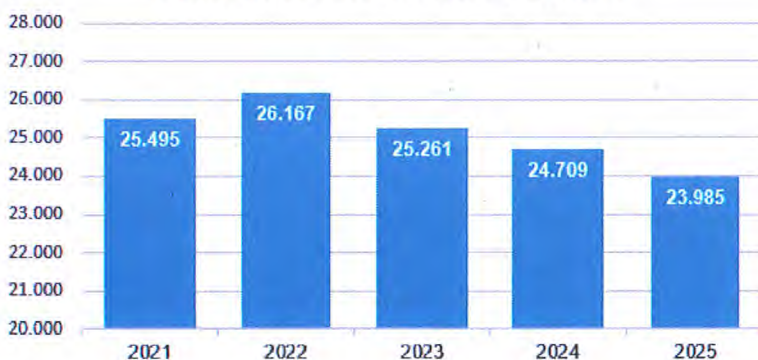
Het afgelopen jaar was het sentiment niet in ons voordeel, al zien we wel verschuivingen. Er waren minder opzeggingen als directe reactie op kabinetsstandpunten. De meest genoemde opzegredenen waren:

- Politieke overwegingen, zoals standpunten van de Tweede Kamerfractie
- Afname van betrokkenheid
- Financiële redenen

Opvallend is dat de politiek gemotiveerde opzeggingen breder verspreid zijn over meerdere onderwerpen en dat politieke afknappers vaker een reden vormen om op te zeggen.

Nieuwe leden geven als belangrijkste redenen voor hun lidmaatschap aan dat ze de politieke stijl van de ChristenUnie waarderen en dat Mirjam hierin een voortrekkersrol speelt. Ook wordt de christelijke identiteit van de partij vaak genoemd als reden om lid te worden. In het najaar organiseerden we Eat & Meet-bijeenkomsten in de Tweede Kamer voor nieuwe leden. Uit deze bijeenkomsten blijkt dat er onder hen een sterke betrokkenheid leeft en een grote bereidheid om zich actief in te zetten voor de partij. Dit biedt mooie kansen om samen, landelijk en lokaal, verder te bouwen aan een sterke en betrokken blauwe beweging.

Ontwikkeling ledenaantal (per 1 januari) van de ChristenUnie over de afgelopen 5 jaar

Vrijwilligers

De inzet van vrijwilligers binnen de partij wordt inmiddels breed omarmd en bij steeds meer activiteiten spelen vrijwilligers een onmisbare rol. Denk aan gastvrouwen en gastheren bij bijeenkomsten van netwerken, voor ledenavonden, de masterclass en allerlei trainingen. Denk ook aan iedereen die mee heeft geholpen om de campagne voor de Europese verkiezingen voor te bereiden en uit te voeren. Van chauffeurs die Anja Haga het hele land door reden, tot vertalers die onze verkiezingsflyers in het Nedersaksisch, Eritrees, Fries en Engels hebben vertaald. Van figuranten voor het campagnespottie tot webcare medewerkers die reageren op berichten via social media. Ook bij ons grootste publieke evenement Opwekking waren veel standmedewerkers goede ambassadeurs van de partij.

Achter de schermen werkt een team vrijwilligers wekelijks op het partijbureau in allerlei ondersteunende functies. Ook bij publieksvoorlichting in Den Haag wordt het beantwoorden van mails ondersteunt door vrijwillige inzet.

Voor het eerst hielp een cateringteam tijdens het najaarscongres en dat blijkt voor herhaling vatbaar.

Voor Nationale Vrijwilligersdag bezochten we met een groep vrijwilligers het stoomgemaal Hertog Reijnout waar twee ChristenUnie waterschappers ons meer vertelden over het werk van de Waterschappen.

1.3.7 Betrekken niet-leden bij activiteiten van de partij (g)

Europese campagne

Dit jaar voerden we een Europese campagne met de slogan: 'Jouw vrijheid, onze missie'. (Geloofs)vrijheid stond centraal en we wilden met het woord 'missie' een duidelijk christelijk karakter uitdragen. Ondanks een intensieve campagne en de inzet van vele kandidaten hebben we geen zetel behaald. Toch kijken we terug op een breed gedragen campagne, waarin we via social media, vrachtwagenreclame en enthousiaste vrijwilligers onze boodschap krachtig hebben gedeeld. We organiseerden verschillende bijeenkomsten en debatten om onze standpunten toe te lichten en gingen de dialoog aan met kiezers in diverse regio's. Ook gaven we extra aandacht aan de rol van christelijke waarden binnen Europa, iets wat zowel bij onze achterban als bij nieuwe geïnteresseerden weerklank vond.

Dit was de week

Dit jaar zijn we gestart met 'Dit was de week', een ChristenUniejournaal dat wekelijks laat zien wat er binnen de ChristenUnie en in de Tweede Kamer gebeurt. Dit biedt een concreet middel om onze zichtbaarheid te vergroten en meer mensen te betrekken bij ons werk. In de journaals lichten we niet alleen politieke beslissingen toe, maar laten we ook Kamerleden en betrokkenen aan het woord om achtergrond en context te bieden. De positieve feedback toont aan dat er veel behoefte is aan een laagdrempelige en visuele manier om op de hoogte te blijven van onze politieke inzet.

ChristenUnie website

Onze website wordt wekelijks geactualiseerd en blijft een belangrijke informatiebron voor zowel leden als geïnteresseerden. We zien dat veel mensen onze standpuntenpagina's weten te vinden en we blijven investeren in de actualiteit en toegankelijkheid van deze informatie. De website is en blijft het beste middel om nieuwe mensen te informeren over de partij en haar visie en we blijven deze ontwikkelen om nog beter in te spelen op de informatiebehoefte van onze bezoekers.

Vooruitblik: 25 jaar ChristenUnie

In 2025 viert de ChristenUnie haar 25-jarig jubileum. Dit bijzondere jaar wordt een moment van reflectie, dankbaarheid en vooruitkijken. Eind 2024 hebben we de basis gelegd voor diverse jubileumactiviteiten, waaronder speciale bijeenkomsten, publicaties en acties om onze achterban en de samenleving te betrekken bij dit feestelijke jaar. Het jubileum staat in het teken van het thema 'Heilig Vuur' – omdat we het enthousiasme willen aanwakkeren en onze missie met vernieuwde energie willen uitdragen. We willen stilstaan bij de impact die de ChristenUnie de afgelopen 25 jaar heeft gehad en tegelijkertijd de koers voor de toekomst uitzetten. Dit jubileumjaar biedt een mooie kans om onze missie opnieuw onder de aandacht te brengen en samen met leden, vrijwilligers en sympathisanten te bouwen aan de toekomst van partij.

1.3.8 Werving, begeleiding politieke ambtsdragers (h)

Opbouwwerk en advies

Zittende politieke ambtsdragers worden ondersteund door de bestuursadviseurs én de adviseurs van onze Bestuurdersvereniging. In de onderstaande tabel staan de ChristenUniebestuurders in aantallen opgesomd.

Functie / rol	1-1-2025	1-1-2024
Gemeenteraadslid	366	363
Wethouder	64	64
Burgemeester	12	11
Provinciale Statenlid	22	23
Gedeputeerde	4	4
Commissaris van de Koning	1	1
Lid AB waterschap	17	16
Lid DB waterschap	1	1
Lid Tweede Kamer	3	3
Lid Eerste Kamer	3	3
Europarlementariër	0	1
Minister	0	2
Staatssecretaris	0	1
Overige leden BV	153	220
Totaal leden BV	644*	712*

*Door dubbelingen in functies is het aantal functies opgeteld bij de overige leden zonder functie meer dan het aantal personen dat lid is van de Bestuurdersvereniging.

Selectie en talentontwikkeling

De talentmanager heeft deelgenomen aan de selectiecommissies voor nieuwe bestuursleden voor het Landelijk Bestuur en een commissie voor het evalueren van het Reglement Kandidaatstelling en Verkiezingen.

In 2024 heeft de permanente talentcommissie zich verder ontwikkeld met als doel nauw contact te houden met provinciale unies, lokale afdelingen, thema- en doelgroepnetwerken en talentvolle leden en betrokkenen te volgen en te ontwikkelen. Bij provinciale unies en lokale afdelingen is erop aangedrongen talentmanagers/scouts aan te stellen om de inzet van lokaal talent te bevorderen en ondersteunen.

Deze aanstellingen blijven sterk achter, wat met de Gemeenteraadsverkiezingen in het vooruitzicht vraagt om nadere inzet begin 2025.

De begeleidingsgroep voor kandidaat-burgemeesters heeft diverse sollicitanten op verschillende manieren ondersteund en begeleid in procedures. In 2024 zijn 2 burgemeesters gestopt vanwege pensioen, 2 nieuwe burgemeesters namens de partij geïnstalleerd en nog 2 waarnemend burgemeesters aangesteld, waarmee het totaal aantal op 13 is gekomen. De doelstelling om niet alleen mannelijke burgemeesters namens de ChristenUnie in functie te hebben is gelukt met de aanstelling van vrouwen als 1 kroonbenoemde en 1 waarnemend burgemeester. Begin 2024 is de eerste uitvoering van de ChristenUnie burgemeestersklas geweest, waaraan 8 mannelijke en 7 vrouwelijke deelnemers met burgemeestersambitie hebben deelgenomen.

Vele talenten met politieke ambitie binnen de partij weten de talentmanager te vinden, maar ook de partijtop schakelt waar nodig met de talentmanager.

Advies en afdelingswerkzaamheden

In 2024 hebben de afdelingen zich als volgt ontwikkeld:

	1-1-2023	1-1-2024	1-1-2025
Aantal lokale afdelingen	163	162	162
Aantal bestuursleden lokale afdelingen	596	583	566
Aantal bestuursleden van provinciale afdelingen	62	62	54

Algemene afdelingswerkzaamheden

Onze adviseurs hebben nieuwe bestuursleden welkom mogen heten en hen met informatie op weg geholpen in hun bestuurstaak. Er werd twee keer een cursus 'Basismodule voor bestuursleden' gegeven. Lokale afdelingen werden gestimuleerd om meer regionaal te gaan samenwerken. Er werd twee keer een halfjaarlijkse bijeenkomst georganiseerd voor PU voorzitters en het LB (juni en november) en een ingelaste heisessie over de positie van de PU's binnen de partij om de gewenste toekomstrichting te bespreken. Er zijn 9 nieuwsbrieven voor lokale afdelingen uitgebracht.

Advieswerkzaamheden

Diverse afdelingen kregen begeleiding bij een conflictsituatie of integriteitskwestie. Er speelde één grote integriteitszaak die veel extra inzet heeft gevraagd van één van de adviseurs. Verder werden vragen opgepakt over o.a. de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR), de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG), de UBO-registratie (Ultimate Beneficial Owners), lokale statuten en rond uitbreiding van besturen en/of opvolging binnen fracties. Er vinden kwartaalgesprekken plaats tussen de adviseurs en 'hun' PU-voorzitters om de PU besturen toe te rusten voor hun uitgebreidere taken in het onderhouden van de contacten met de lokale afdelingen en eventuele inzet, mediatie, bijspringen als er bestuurlijke kwesties zijn in een lokale afdeling.

Overige werkzaamheden

De adviseurs hebben ondersteuning geboden bij de EU-campagne 2024. Ook hadden de afdelingsadviseurs een rol bij de evaluatie van deze campagne.

In de voorbereidingen richting GR2026 is van ruim dertig afdelingen waar de CU lokaal samenwerkt met SGP een zelfevaluatie afgenomen. Deze is voorzien van een korte beoordeling en met advies aan het LB aangeboden voor besluitvorming over de voortzetting.

In de voorbereiding van het algemene ledencongres in november (Barneveld) werd ondersteuning geboden door de adviseurs.

Er is in de zomerperiode door de adviseurs gewerkt aan een geactualiseerde versie van het Handboek Gemeenteraadsverkiezingen en dat is op 1 november 2024 verspreid onder de besturen.

Verder hebben de adviseurs een plan Versterken Afdelingen ontwikkeld waarbij de meest noodlijdende afdelingen actief benaderd worden door de afdelingsadviseurs om een inschatting te maken van de 'levensvatbaarheid' van de afdelingen en de ondersteuningsbehoefte in kaart te krijgen. Hierop wordt een plan van aanpak gemaakt waarbij ook een rol is weggelegd voor bijvoorbeeld talentmanager, Perspectief en een LB-lid. Waar nodig worden zij betrokken. Hiermee is in december een eerste start gemaakt.

Er is een mediation-poule in ontwikkeling van leden die kennis en ervaring hebben op dit vlak en die recent hebben aangegeven hiervoor beschikbaar te willen zijn. Daarvoor wordt de vrijwilligersovereenkomst aangepast. Aan deze leden zal gevraagd worden deze te ondertekenen alvorens zij actief een kwestie zullen gaan behandelen.

Een afdelingsadviseur heeft de nieuw aangenomen klachtenregeling geïmplementeerd en er is een lijst gemaakt van mensen die beschikbaar zijn om zitting te nemen in een klachtencommissie mocht dit aan de orde komen.

De geschillencommissie is weer op sterkte met de komst van een nieuwe voorzitter en een nieuw plaatsvervangend lid, nadat de vorige voorzitter en plaatsvervangend lid waren afgetreden.

1.3.9 Verkiezingscampagnes (i)

Europese Verkiezingen 6 juni 2024

In het kader van de EP2024 is hard gewerkt aan de landelijke campagne. Tijdens deze campagne was ECPM stevig betrokken.

Met een lijst van 19 kandidaten deden we voor het eerst als ChristenUnie zelfstandig mee aan de EP-verkiezingen. Veel enthousiaste kandidaten hebben debatten gevoerd, opinies geschreven, (werk)bezoeken afgelegd en activiteiten in provincies bijgewoond. Tijdens de campagne gebruikten we de slogan 'Jouw vrijheid, onze missie', waar we veel Europese campagnethema's onder konden hangen. De speerpunten tijdens de campagne waren geloofsvrijheid, veiligheid en rentmeesterschap.

We trapt de campagne af op Opwekking, waar de lijsttrekker maar ook veel andere kandidaten aanwezig waren. Vervolgens deed onze lijsttrekker mee aan de Friese Elfstedentocht (op de fiets). Verder stond er een provincietour op het programma waar we ideeën, materiaal en financiële middelen voor beschikbaar hebben gesteld. We eindigden de campagne met een gebedsbijeenkomst op maandagavond en een debat op dinsdagavond bij de Balie in Amsterdam.

Het doel van de campagne was om tijdens de EP-verkiezingen minimaal 177.000 stemmen binnen te halen. Dat leek genoeg te zijn voor één zetel. We kregen 180.000 stemmen, maar dat was helaas onvoldoende voor een zetel vanwege de hogere opkomst.

1.3.10 Overige activiteiten partijbureau

In 2024 hebben we naast de eerder in dit verslag genoemde activiteiten de volgende acties opgepakt:

- Het reglement kandidaatstelling is aangepast. In het nieuwe reglement is op een betere manier geregeld op welke wijze er amendementen kunnen plaatsvinden op de kandidatenlijsten.
- Met het ondernemersplatform en de fractie is gewerkt aan een nieuwe ondernemersvisie.
- Er zijn bezuinigingen doorgevoerd als gevolg van de lagere inkomsten uit de BZK-subsidie. De subsidie is lager geworden als gevolg van het aantal Kamerzetels.
- Er is een bijdrage geleverd aan de discussie over de Wet Politieke Partijen. Samen met de andere politieke partijen is een aantal keer overleg gevoerd.
- Er zijn evaluaties uitgevoerd rondom de verkiezingen TK en EP.
- We voeren ledenpeilingen uit om hiermee het sentiment nadrukkelijker te volgen en te achterhalen wat onze leden belangrijk vinden.
- We hebben met de personeelsvertegenwoordiging een aantal overleggen gevoerd over uiteenlopende kwesties.
- Er is een risico-inventarisatie en evaluatie uitgevoerd om te beoordelen of de huisvesting voldoet aan alle wettelijke eisen en wensen van medewerkers. De openstaande punten zijn vervolgens opgepakt.
- Er is een onboardingsprogramma opgesteld. Nieuwe medewerkers en vaste vrijwilligers kunnen zo sneller en beter aansluiten op de organisatie.
- Er is een nieuw contributiereglement opgesteld. We willen hiermee voldoen aan de nieuwe eisen in wet- en regelgeving uit de WFPP.
- Er is een aanpak geformuleerd voor de versterking van de afdelingen. Vanaf 2025 wordt hier consequent op doorgepakt.
- Er is gesproken over de bestaande samenwerking met de SGP in het kader van de gemeenteraadsverkiezingen. Het bestuur heeft besloten om voor de volgende verkiezingen opnieuw ruimte te bieden aan deze vorm van samenwerking.
- We hebben gewerkt aan de motie verbeteren informatievoorziening. Inmiddels is een plan van aanpak vastgesteld. Komend jaar willen we nieuwe vormen van informatiedeling en informatievoorziening introduceren.

Remuneratiecommissie

De in 2022 opgerichte remuneratiecommissie heeft in 2024 gewerkt aan diverse taken waaronder:

- Het opstellen van profielen voor de werving van nieuwe leden van het Landelijk Bestuur en het werven van 3 nieuwe leden.
- Het doen van een voorstel aan het Landelijk Bestuur over het te voeren bezoldigingsbeleid voor de directie en de voorzitter.
- Het jaarlijks beoordelen van het functioneren van de directeur.
- Het voorbereiden van de (zelf)evaluatie van het Landelijk Bestuur.
- Het kennismaken van het declaratieoverzicht van de individuele leden van het bestuur en de directie.

Klachtenregeling

In 2024 is op basis van de ervaringen van voorgaande jaren gewerkt aan de ontwikkeling van een nieuwe klachtenregeling.

- Klachten worden hiermee op een zorgvuldige wijze afgehandeld en volgens een vooraf bekende procedure behandeld.
- Bij de behandeling vindt er een selectie aan de poort plaats. Niet alle klachten moeten behandeld worden. Alleen leden hebben toegang tot de procedure.
- Met de vaststelling van de nieuwe regeling in juni 2024 is een aantal hiaten in het huidige integriteitssysteem dichtgezet.

Bij het ontwikkelen van de klachtenregeling is een adviesgroep samengesteld van vertegenwoordigers vanuit diverse geledingen van de partij zoals PU-bestuursleden, raadsleden, voorzitter Veelkleurig Netwerk, vertrouwenspersoon, landelijk bestuurslid en medewerkers van het Partijbureau. Ook is een extern advies in gewonnen en hebben de klachtenregelingen van andere politieke partijen als input gediend voor de te ontwikkelen klachtenregeling.

Klachtencommissie en geschillencommissie

In 2024 hebben beide commissies een nieuwe voorzitter gekregen. Hans Storm is gestart als voorzitter van de klachtencommissie. Lineke Blijdorp is gestart als voorzitter van de geschillencommissie. Zij vervangt Dick van Vliet die zijn rol heeft neergelegd.

Vertrouwenspersonen

Eveline Gardebroek en Jonathan Zeijl hebben ook in 2024 de rol van vertrouwenspersoon ingevuld. In een aantal specifieke casussen hebben zij betrokken geadviseerd.

1.4 Informatie over bestuur en directie

1.4.1 Taak en werkwijze van directie en bestuur

Het Landelijk Bestuur is het bestuur van de ChristenUnie in de zin van de wet en bestaat uit:

1. de voorzitter, die in functie door het partijcongres wordt benoemd en
2. algemene bestuursleden, die door het partijcongres worden benoemd

waarbij het aantal leden door het partijcongres wordt bepaald op ten minste vijf en ten hoogste zeven.

Met uitzondering van de beperkingen die uit de statuten volgen, is het Landelijk Bestuur belast met het besturen van de ChristenUnie.

Het Landelijk Bestuur vergadert eens per maand, de zomermaanden uitgezonderd. De fractievoorzitter van de Tweede Kamer en de Eerste Kamer, de delegatieleider in het Europees Parlement, de voorzitter van de Bestuurdersvereniging, de directeur van het WI, de voorzitter van Perspectief en de directeur van het partijbureau zijn vaste adviseurs van het Landelijk Bestuur. Het Landelijk Bestuur vergadert 2 keer per jaar met de voorzitters van de Provinciale Unies.

De ChristenUnie kent een partijbureau. Dit bureau is gevestigd in Amersfoort. Het partijbureau ondersteunt en verbindt de partij, haar geledingen en leden bij het realiseren van partijdoelstellingen op het gebied van politiek en bestuur, administratie, communicatie, campagne, toerusting en ontwikkeling. Het partijbureau is verbonden met mensen die vanuit hun christen-zijn invloed willen uitoefenen in politiek en maatschappij. Het partijbureau opereert onder verantwoordelijkheid van het Landelijk Bestuur en wordt aangestuurd door de directie. In het directiestatuut staat omschreven welke

verantwoordelijkheden en bevoegdheden de directie heeft. Dit statuut is in de vergadering van het Landelijk Bestuur van 9 december 2022 opnieuw vastgesteld.

1.4.2 Nevenfuncties bestuursleden

Hanneke Palm (tot 15 april 2024)

- Adjunct-secretaris staatscommissie rechtsstaat (bezoldigd)

Harme Vlieg-Kempe (tot 25 november 2024)

- Secretaris/directeur van de Regio Groningen-Assen (bezoldigd)
- Voorzitter van de Raad van Toezicht van Woonzorgcentrum de Westerkim (bezoldigd)
- Voorzitter van Lokale Actiegroep Oost-Drenthe van het programma Leader (vacatiegeld)
- Bestuurslid van Assen Bloeit (onbezoldigd)

Leon Meijer (tot 25 november 2024)

- Bestuurlijk aanjager afbouw gesloten jeugdzorg, Ministerie VWS (bezoldigd)
- Lid bestuur stichting Christenen voor Israël (onbezoldigd)
- Voorzitter bestuur Christians for Israel International (onbezoldigd)
- Lid bestuur European Christian Political Movement (onbezoldigd)
- Lid raad van toezicht Kwadraad Maatschappelijk werk (bezoldigd)
- Lid bestuur Stichting Joods Monument Ede (onbezoldigd)

Ankie van Tatenhove-Meesen

- Bestuurder bij Schutse Zorg Tholen (bezoldigd)
- Voorzitter bestuur Stichting Racham (tot 3 april 2024, onbezoldigd)
- Lid Raad van Toezicht GSR Rotterdam (bezoldigd)
- Lid Raad van Toezicht ViaZorg (onbezoldigd)

Wieger Kastelein

- Senior-adviseur, Ministerie van Financiën, Den Haag (bezoldigd)
- Lid Raad van Toezicht Museum Ons' Lieve Heer op Solder, Amsterdam (onbezoldigd)
- Consultant Wereldbank, Washington DC (bezoldigd)

Mart Keuning

- Senior-adviseur Duurzaam en Verantwoord Beleggen, Pensioenfonds ABP (bezoldigd)

Alex ten Cate

- Head of Operational Design, Control & Resilience, ING Nederland (bezoldigd)
- Eigenaar Life2Lead Training & Advies (bezoldigd)
- Coördinator Natural Church Development, Vineyard Benelux (onbezoldigd)

Reina Dijksterhuis-Mulder (vanaf 25 november 2024)

- Leger des Heils, afdeling Fondsenwerving, manager servicebureau (bezoldigd)
- PC-basisschool Loysder Hoek Leusden, Medezeggenschapsraad, oudergeleding (onbezoldigd)

Johanna Koffeman-Kramer (vanaf 25 november 2024)

- Adviseur Visserij en regisseur Plan Golfbreker bij Gemeente Urk (bezoldigd)
- Burgerlid ChristenUnie Flevoland (bezoldigd)

Gert Jan Freeke (vanaf 25 november 2024)

- Regiodirecteur Leger des Heils Zuidwest Nederland (bezoldigd)
- Penningmeester Stichting Steunfonds Bijbelgetrouw Christelijk onderwijs (onbezoldigd)
- Voorzitter Stichting Urco (onbezoldigd)

Alle bestuursleden van het ChristenUnie bestuur vormen ook gezamenlijk het FICDD-bestuur

1.5 Toekomstplannen en risicobeheersing

Als landelijke partij willen we de komende jaren inzetten op een stabiele ontwikkeling van de partij met groei in zetelaantallen en leden. Of dit mogelijk is zullen we per verkiezing moeten bekijken. We hebben hierbij te maken met verschillende sentimenten en ontwikkelingen.

In de komende campagnes zijn we ons hiervan bewust. We willen het specifieke ChristenUnie geluid expliciet uitdragen en laten horen. Tegelijk werken we aan de basis in onze partij. We willen werken aan een verbreding en verdieping door middel van themanetwerken.

We zijn een partij voor en door onze leden. We zoeken het debat en arrangeren gesprekken om samen de koers te bepalen waarbij we ons baseren op onze beginselverklaring.

1.5.1 Weerstandsratio en continuïteitsreserve

Door het Landelijk Bestuur is beleid geformuleerd t.a.v. risico-inschattingen en weerstandsvermogen. Inzet is om de continuïteit goed te kunnen borgen.

Bij het bepalen van de benodigde reserve houden we rekening met de risico's en de daarbij behorende financiële middelen. Voor de komende jaren zien we de volgende potentiële risico's:

Risico prognose / opvang risico's voor 2 jaar	Kansklasse	Bedrag	Percentage	Risico
Terugval 1 zetel	3	198.000	50%	99.000
Ledenverlies 1000	4	180.000	70%	126.000
Ledenverlies extra 1000	2	180.000	30%	54.000
Eigen risico zieke werknemer	4	153.000	70%	107.100
Loonrisico extra stijging 4%	4	140.000	70%	98.000
Totaal geïdentificeerde risico's				484.100
Ongeïdentificeerde en kleine risico's 5%				24.205
Benodigd weerstandsvermogen				508.305

De kansklasse geeft aan in welke mate het risico zich kan voordoen. Naarmate de klasse hoger is, is het risicopercentage hoger. Het percentage kan nooit hoger worden dan 90% omdat er anders geen sprake meer is van een risico.

Het totale risico bedraagt op 31-12-2024 € 508.305.

De huidige vermogenspositie bedraagt:

Huidig weerstandsvermogen	
Continuïteitsreserve	1.069.197
Totaal	

De weerstandsratio is de verhouding tussen het huidige vermogen in de continuïteitsreserve en het benodigde weerstandsvermogen. De ChristenUnie streeft een waardering categorie A (uitstekend) na. We zullen pas actief maatregelen nemen wanneer er sprake is van een niveau onder niveau B (voldoende of lager).

Tabel: Beoordeling weerstandsratio

Berekening actuele weerstandsratio

Huidige weerstandsvermogen /
benodigd weerstandsvermogen =
weerstandsratio

€ 1.069.197 / € 508.305 = 2,10 (A)

Dit betekent dat de weerstandsratio
uitstekend is.

Waardering	Ratio*	Betekenis
A	> 2,0	Uitstekend
B	1,5 - 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 - 1,5	Voldoende
D	0,8 - 1,0	Matig
E	0,6 - 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

* Ratio = Weerstandscapaciteit / Risico's

1.5.2 Verkiezingsreserve

Giften en storting verkiezingsreserve

We houden rekening met de giften die we per jaar ontvangen voor de reservering van onze campagnes. In het jaar van de Tweede Kamerverkiezingen ontvangen we meer giften dan in andere jaren. Vanwege de verkiezingen voor het Europees Parlement is er in 2024 een extra giftencampagne geweest. Deze heeft geresulteerd in een hogere opbrengst dan begroot. We zijn hier erg blij mee! Als gevolg van de giftencampagne konden we meer geld beschikbaar stellen voor de verkiezingen.

Er is een vast bedrag van € 154.000 in de verkiezingsreserve gestort. Gelijktijdig is er in verband met alle kosten van de verkiezingscampagne (Europees) een bedrag van € 120.000 onttrokken. Aanvullend is er een extra bedrag van € 30.000 voor fondsenwerving gestort ten behoeve van een eventuele Tweede Kamer campagne. In de reserve zit nu een bedrag van € 116.778. Dit is voldoende gelet op de reguliere verkiezingen in 2026 en 2027 in combinatie met de giften die we ontvangen voor verkiezingen.

De verkiezingsreserve kent op dit moment het volgende verloop:

Stand per 1-1	€ 52.778
Storting 2024	€ 154.000
Extra storting uit het resultaat 2024	€ 30.000
Onttrekking 2024	€ 120.000
Stand per 31-12	€ 116.778

Jaarrekening 2024

ChristenUnie

 Geef geloof een stem

2.1 Balans per 31 december 2024

	31 december 2024		31 december 2023	
	€	€	€	€
Activa				
Immateriële vaste activa				
Software		5.248		16.168
Materiële vaste activa				
Inventaris	103.518		110.372	
Hardware	43.415		22.003	
		146.933		132.374
Financiële vaste activa		32.204		27.230
Vorraden		24.697		27.322
Vorderingen		242.042		383.862
Liquide middelen		1.364.737		1.020.126
		<u>1.815.861</u>		<u>1.607.082</u>

	31 december 2024		31 december 2023	
	€	€	€	€
Passiva				
Reserves				
Algemene reserve	-		1.015.142	
Continuïteitsreserve	1.069.198		-	
Verkiezingsreserve	116.778		52.778	
		1.185.976		1.067.920
Bestemmingsreserves				
Provinciale Unies	261.283		196.215	
Vertrouwensregel. PU's	4.513		-	
Overlopende posten	130.000		-	
		395.796		196.215
Kortlopende schulden				
Crediteuren	51.455		67.612	
Belastingen	37.508		33.069	
Overige kortlopende schulden	145.126		242.266	
		234.089		342.947
		<u>1.815.861</u>		<u>1.607.082</u>

2.2 Staat van baten en lasten over 2024

	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
Baten	€	€	€
Contributies	1.471.136	1.482.000	1.521.465
Giften	349.569	230.000	540.756
Subsidies	935.262	966.002	1.072.118
Bijdragen in gezamenlijke kosten	418.649	405.668	338.983
Baten Opleidingscentrum	23.238	21.000	16.075
Overige baten	54.886	31.154	52.175
Totaal baten	3.252.738	3.135.824	3.541.573
Lasten			
Directe uitgaven aan subsidiabele activiteiten			
Politieke vorming en scholing (a)	11.730	10.000	8.761
Informatievoorziening (b)	163.523	199.645	142.518
Contact zusterpartijen buitenland (c)	5.000	5.000	3.180
Politiek-wetenschappelijke activiteiten (d)	-	-	80.000
Politieke participatie jongeren (e)	-	-	26.250
Ledenwerving (f)	44.404	40.000	38.740
Betrekken niet-leden bij activiteiten van de partij (g)	148.582	124.145	208.953
Werving, begeleiding politieke ambtsdragers (h)	32.340	25.971	22.062
Verkiezingscampagnes (i)	166.253	120.000	683.707
	571.832	524.760	1.214.170
Afdrachten			
Afdrachten aan lokale afdelingen en bestedingen Provinciale Unies	297.460	363.750	537.533
	297.460	363.750	537.533
Overige uitgaven			
Bestuurskosten	31.673	29.000	30.772
Bureau- en ICT-kosten	216.350	255.717	291.495
Personeelskosten	1.678.063	1.794.642	1.689.139
Huisvestingskosten	138.480	133.095	100.997
Nagekomen lasten	1.244	-	3.693
	2.065.811	2.212.453	2.116.096
Totaal lasten	2.935.102	3.100.963	3.867.799
Overschot	317.636	34.860	326.226-

2.3 Resultaatbestemming

	Realisatie 2024	Realisatie 2023
	€	€
Resultaatbestemming reserves		
Algemene reserve	1.015.142-	51.108
Continuïteitsreserve	1.069.198	-
Bestemmingsreserve overlopende posten	130.000	-
Verkiezingsreserve	64.000	201.490-
Bestemmingsfonds Provinciale Unies	65.068	175.844-
Bestemmingsfonds vertr.reg. PU's	4.513	-
	<u>317.636</u>	<u>326.226-</u>

2.4 Grondslagen van waardering en bepaling van het resultaat

2.4.1 Algemene grondslagen

De jaarrekening is opgesteld op basis van Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving voor kleine rechtspersonen C1 kleine organisaties-zonder-winststreven. De jaarrekening is opgesteld in Euro's.

2.4.2 Vergelijkende cijfers

De cijfers over 2023 zijn waar nodig aangepast om vergelijkbaarheid met het verslagjaar mogelijk te maken.

2.4.3 Algemene grondslagen van waardering

Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen de geamortiseerde kostprijs.

2.4.4 Materiële vaste activa

De materiële vaste activa benodigd voor de doelstelling en voor de bedrijfsvoering worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs verminderd met de op basis van de geschatte levensduur bepaalde afschrijvingen. De afschrijvingen bedragen een percentage van deze verkrijgingsprijs.

2.4.5 Vorderingen, liquide middelen, schulden en overlopende activa en passiva

De vorderingen, liquide middelen, schulden en overlopende activa en passiva zijn opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs; waardering geschiedt onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid, gebaseerd op een individuele beoordeling van de vorderingen.

2.4.6 Reserves en fondsen

Reserves betreffen gelden ter vrije besteding. Door het bestuur kunnen doelreserves worden aangehouden voor aanwending aan een specifiek doel.

Fondsen betreffen gelden die besteed moeten worden in het kader van de doelstelling waarvoor deze ter beschikking zijn gesteld. Dit betreft het niet bestede deel van toegekende donaties en andere fondsen en gelden die vastliggen in vaste activa.

2.4.7 Algemene grondslagen van resultaatbepaling

Het resultaat is bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden kosten en andere aan het verslagjaar toe te rekenen lasten, met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen.

2.4.8 Baten

De baten zijn gevormd door alle aan het verslagjaar toe te rekenen opbrengsten.

Nalatenschappen worden opgenomen in het verslagjaar waarin de omvang van de nalatenschap betrouwbaar kan worden vastgesteld, derhalve indien de betaling is aangekondigd. Voorschotten worden verantwoord in het boekjaar waarin zij worden ontvangen.

Giften in natura worden gewaardeerd tegen de reële waarde.

2.4.9 Personeelsbeloning

Salarissen en sociale lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarin deze verschuldigd zijn, in overeenstemming met de arbeidsovereenkomsten.

Voor het pensioen geldt een toegezegde bijdrageregeling. De toegezegde bijdragen worden afgedragen aan de pensioenverzekeraar op basis van het pensioencontract.

2.4.10 Kostentoerekening ten behoeve van subsidie Wet Financiering Politieke Partijen

De personeelskosten zijn op medewerkersniveau toegerekend aan de tien subsidiecategorieën (A t/m I). Het percentage subsidiabele personeelskosten geldt als grondslag voor het toewijzen van de volgende baten en lasten:

Baten

KVGR-baten

Lasten

Bestuurs- en bureaunkosten

Huisvestingskosten

De aldus verkregen kostentoerekening staat vermeld in paragraaf 2.8.

2.5 Toelichting op de balans per 31 december 2024

2.5.1 Materiële en immateriële vaste activa

De mutaties in de vaste activa zijn in het hiernavolgende schema samengevat:

MVA	Inventaris €	Hardware €	Totaal €
Stand per 1 januari 2024			
Aanschafwaarde	131.325	86.870	218.196
Cumulatieve afschrijvingen	-20.954	-64.868	-85.821
	<u>110.372</u>	<u>22.003</u>	<u>132.374</u>
Mutaties boekjaar			
Investeringsen	6.625	-20.254	-13.629
Afschrijvingen	-13.478	41.666	28.188
	<u>-6.854</u>	<u>21.412</u>	<u>14.558</u>
Stand per 31 december 2024			
Aanschafwaarde	137.950	66.616	204.566
Cumulatieve afschrijvingen	-34.432	-23.202	-57.634
	<u>103.518</u>	<u>43.415</u>	<u>146.933</u>

IVA	Software €	Totaal €
Stand per 1 januari 2024		
Aanschafwaarde	79.784	79.784
Cumulatieve afschrijvingen	-63.616	-63.616
	<u>16.168</u>	<u>16.168</u>
Mutaties boekjaar		
Investeringsen	-44.002	-44.002
Afschrijvingen	33.082	33.082
	<u>-10.920</u>	<u>-10.920</u>
Stand per 31 december 2024		
Aanschafwaarde	35.782	35.782
Cumulatieve afschrijvingen	-30.534	-30.534
	<u>5.248</u>	<u>5.248</u>

In de regel wordt lineair afgeschreven over een periode van 3 jaar, uitgaande van een restwaarde van nihil. Per investering wordt gekeken of deze al dan niet sneller of langzamer afgeschreven dient te worden, afhankelijk van het verwachte verloop van de economische waarde van de investering. De inventaris wordt in 10 jaar afgeschreven.

2.5.2 Financiële Vaste Activa

	2024 €	2023 €
Waarborgsom huur	<u>32.204</u>	<u>27.230</u>

2.5.3 Voorraden

	2024	2023
	€	€
Voorraad promotieartikelen/boeken	24.697	27.322
Saldo per 31 december	24.697	27.322

De voorraad promotieartikelen is gewaardeerd tegen inkoop prijs en er is een bedrag in mindering gebracht voor incourantheid.

2.5.4 Vorderingen

	2024	2023
	€	€
Debiteuren	2.350	4.165
Rekeningcourant verhoudingen	23.183	18.706
Contributies	3.438	14.112
Vooruitbetaald/nog te ontvangen	53.214	56.156
Nog te ontvangen subsidie ministerie BZK	159.857	290.723
Saldo per 31 december	242.042	383.862

2.5.5 Liquide middelen

	2024	2023
	€	€
Rabobank betaalrekening giften en contributies	5.454	73.278
Rabobank betaalrekening overige betaalstromen	14.000	11.632
Rabobank tijdslootsparen 0321	100.000	-
Rabobank spaarrekening 0860	234.000	739.000
Rabobank deposito 4952	249.999	-
Rabobank deposito 5287	500.000	-
Saldi liquide middelen Provinciale Unies	261.283	196.215
Saldo per 31 december	1.364.737	1.020.126

In 2024 is een tijdslootspaarrekening geopend en 2 depositorekeningen, het saldo op deze rekeningen is niet direct vrij opneembaar. Het saldo op de overige rekeningen is wel vrij opneembaar.

2.5.6 Reserves

	2024	2023
	€	€
Algemene reserve		
Saldo per 1 januari	1.015.142	964.035
Bij/Af: volgens resultaatbestemming	1.015.142-	51.108
Saldo per 31 december	0	1.015.142

De algemene reserve had in 2023 de functie van 'vrije reserve' en is bedoeld om overschotten en tekorten op te vangen. In 2024 is besloten om de Algemene reserve te hernoemen naar Continuïteitsreserve.

	2024	2023
	€	€
Continuïteitsreserve		
Saldo per 1 januari	-	-
Bij/Af: volgens resultaatbestemming	1.069.198	-
Saldo per 31 december	<u>1.069.198</u>	<u>-</u>

In 2024 is besloten om de Algemene Reserve te hernoemen naar Continuïteitsreserve. De continuïteitsreserve is bedoeld om de continuïteit van de organisatie te waarborgen. Hierdoor zijn er voldoende middelen beschikbaar om personeels-, en huisvestingskosten en andere lopende verplichtingen op te vangen in tijden van financiële tegenslag.

	2024	2023
	€	€
Bestemmingsreserve Verkiezingen		
Saldo per 1 januari	52.778	254.258
Mutatie	64.000	201.490-
Saldo per 31 december	<u>116.778</u>	<u>52.778</u>

De mutatie op deze bestemmingsreserve betreft een dotatie van € 154.000 + € 30.000 en een onttrekking van € 120.000. De reserve verkiezingen is gevormd om de kosten van alle verkiezingscampagnes op te vangen.

	2024	2023
	€	€
Bestemmingsreserve overlopende posten		
Saldo per 1 januari	-	-
Mutatie	130.000	-
Saldo per 31 december	<u>130.000</u>	<u>-</u>

De mutatie op deze bestemmingsreserve betreft een reservering ter dekking van komende uitgaven in 2025.

	2024	2023
	€	€
Bestemmingsfonds Provinciale Unies		
Saldo per 1 januari	196.215	372.059
Mutatie	65.068	175.843-
Saldo per 31 december	<u>261.283</u>	<u>196.215</u>

Dit bestemmingfonds wordt gevormd vanuit de jaarlijkse contributies welke van leden worden ontvangen ten behoeve van de Provinciale Unies. Deze Provinciale Unies hebben geen eigen rechtspersoonlijkheid en vallen daarmee integraal onder de verantwoordelijkheid van de ChristenUnie. Onttrekkingen worden gevormd door de daadwerkelijke besteding van de middelen door de Provinciale Unies.

	2024	2023
	€	€
Bestemmingsfonds uitvoering vertrouwensregeling PU's		
Saldo per 1 januari	-	-
Mutatie	4.513	-
Saldo per 31 december	<u>4.513</u>	<u>-</u>

Deze reserve is bedoeld om een overschot inzake kosten adviseurs klachtenregeling en ontvangen bijdragen van de Prov. Unies op te vangen. Bij een tekort mag deze reserve worden aangesproken.

2.5.7 Overige kortlopende schulden

	2024	2023
	€	€
Reservering vakantiegeld inclusief sociale lasten	56.103	54.446
Reservering vakantiedagen inclusief sociale lasten	39.785	64.426
Reservering eindejaarsuitkering inclusief sociale lasten	8.715	8.370
Rekeningcourant verhoudingen schuld	10.193	67.720
Overige kortlopende schulden	30.330	47.304
Saldo per 31 december	<u>145.126</u>	<u>242.266</u>

2.5.8 Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Meerjarige financiële verplichtingen

De ChristenUnie huurt per 1 november 2022 een kantoorpand aan de Piet Mondriaanlaan 48 te Amersfoort. De verhuurder is Hill Top 5 Limited, beheerder is CBRE B.V. De huurperiode van 5 jaar loopt van 1 november 2022 tot en met 31 oktober 2027. De huurprijs bedraagt € 73.676 op jaarbasis. Excl. btw-compensatie á 5%. De servicekosten zijn € 27.625 per jaar excl. btw. De prijs voor 4 parkeerplaatsen is € 5.209 per jaar excl. btw-compensatie á 5%. Indexering vindt jaarlijks per 1 november plaats op basis van de algemene bepalingen. Over de eerste 8 maanden van deze huurovereenkomst is een huurvrije periode van 8 maanden bedongen, wel is servicekosten verschuldigd over deze periode. Verhuurder heeft een investeringsbijdrage van € 35.000 (btw niet van toepassing) beschikbaar gesteld voor het verwijderen, aanpassen en inrichten van de fit-out. Deze investeringsbijdrage is in 2023 ontvangen en in mindering gebracht op de investeringen.

Per augustus 2021 is een leasecontract ingegaan voor het gebruik van een frankeermachine. De looptijd hiervan bedraagt 60 maanden. De jaarlijkse kosten bedragen € 479 (excl. btw). Per 1 januari 2023 is een lease- en servicecontract ingegaan voor kopieer- en printapparatuur. De looptijd hiervan bedraagt 6 jaren. De jaarlijkse kosten van de Kyocera printer TA-5053CI bedragen € 9.002 per jaar incl. btw. Daar komt nog een bedrag bij van € 834 incl. btw voor de verzekering van de machine. Per 1 januari 2023 bedragen de kosten voor de glasvezelverbinding € 4.509 per jaar excl. btw. Per 1 oktober 2023 is het servicecontract voor gebruik van de Cloud- en telefonieomgeving vernieuwd. De looptijd van het nieuwe servicecontract bedraagt 60 maanden. De jaarlijkse kosten bedragen € 43.270 excl. btw. De kosten worden ieder jaar, per einde kalenderjaar geïndexeerd.

Bij Procurios nemen wij een aantal modules af voor onbepaalde tijd op basis van het aantal relaties waarvoor we jaarlijks € 26.208 ex. btw betalen. Daarnaast betalen we jaarlijks voor consultancy

€ 10.368 ex. btw. Jaarlijks krijgen we kosten voor de testomgeving - staging doorbelast voor € 1035,37 ex. btw en ook jaarlijks € 3.165 ex. btw kosten voor Mobile app (branded).

Gemeenschappelijke kosten

De ChristenUnie heeft overeenkomsten gesloten met Perspectief (ChristenUnie-jongeren), de mr. G. Groen van Prinstererstichting (het WI), de Bestuurdersvereniging en de FICDD (stichting van de ChristenUnie voor internationale samenwerking en ontwikkeling) en de Stichting Ondersteuning Tweede Kamerfractie ChristenUnie betreffende de verdeling van gezamenlijke kosten.

De verdeling van gezamenlijke huisvestingskosten, bureaunkosten en gemeenschappelijke personeelskosten is geregeld in een "Overeenkomst tot verrekening van voor gemene rekening gemaakte kosten" (KVGR). In een aantal gevallen worden personeelskosten van ChristenUnie-medewerkers doorbelast aan een van de andere entiteiten op basis van een koepelovereenkomst. De doorberekende kosten zijn als baten in de exploitatie van de ChristenUnie opgenomen. De entiteiten dragen bij aan de afschrijvingskosten van de investeringen van de ChristenUnie.

2.6 Toelichting op de baten over 2024

2.6.1 Contributies

	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
	€	€	€
Contributies	1.471.136	1.479.936	1.517.096
Contributies voorgaande jaren	-	2.064	4.369
	<u>1.471.136</u>	<u>1.482.000</u>	<u>1.521.465</u>

De contributiebatens betreffen alle gefactureerde contributies over 2024. Hiervan is 98% daadwerkelijk ontvangen. Jaarlijks wordt een inschatting gemaakt van het bedrag dat nog binnenkomt. Het overige deel wordt afgeschreven (zie toelichting van de lasten). Wanneer er meer geld dan verwacht binnenkomt op contributies van voorgaande jaren, geldt het als een baat in het verslagjaar.

2.6.2 Giften

	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
	€	€	€
Vrienden van de ChristenUnie	19.648	20.000	19.147
Giften uit acties	211.222	160.000	413.929
Legaten	85.000	-	38.369
Overige giften	33.699	50.000	69.311
	<u>349.569</u>	<u>230.000</u>	<u>540.756</u>

2.6.3 Subsidies

	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
	€	€	€
Subsidie Wet Financiering Politieke Partijen	1.296.302	966.002	1.459.611
Doorbetaling subsidies (WFPP) aan neveninstellingen	399.820-	-	341.304-
Subsidie Wet Financiering Politieke Partijen (voorgaande jaren)	38.780	-	46.189-
	<u>935.262</u>	<u>966.002</u>	<u>1.072.118</u>

2.6.4 Bijdragen in gezamenlijke kosten

	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
	€	€	€
Gezamenlijke kosten Bestuurdersvereniging (BV)	229.841	236.694	172.526
Gezamenlijke kosten Wetenschappelijk Instituut (WI)	66.097	61.637	59.825
Gezamenlijke kosten FICDD	98.915	85.147	85.096
Gezamenlijke kosten PerspectieF, ChristenUnie jongeren	23.795	22.189	21.537
	<u>418.649</u>	<u>405.668</u>	<u>338.983</u>

De ChristenUnie heeft overeenkomsten gesloten met andere partijgeledingen betreffende de verdeling van gezamenlijke kosten.

2.6.5 Baten Opleidingscentrum

	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
	€	€	€
Cursusbijdragen Opleidingscentrum	23.238	21.000	16.075
	<u>23.238</u>	<u>21.000</u>	<u>16.075</u>

2.6.6 Overige baten

	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
	€	€	€
Baten ChristenUnie Magazine	11.966	10.500	11.964
Verkopen aan lok. afd. en baten Prov. Unies	13.668	8.100	26.471
Rente	29.252	12.000	13.740
Nagekomen baten	-	554	-
	<u>54.886</u>	<u>31.154</u>	<u>52.175</u>

2.6.7 Totaal baten

TOTAAL BATEN

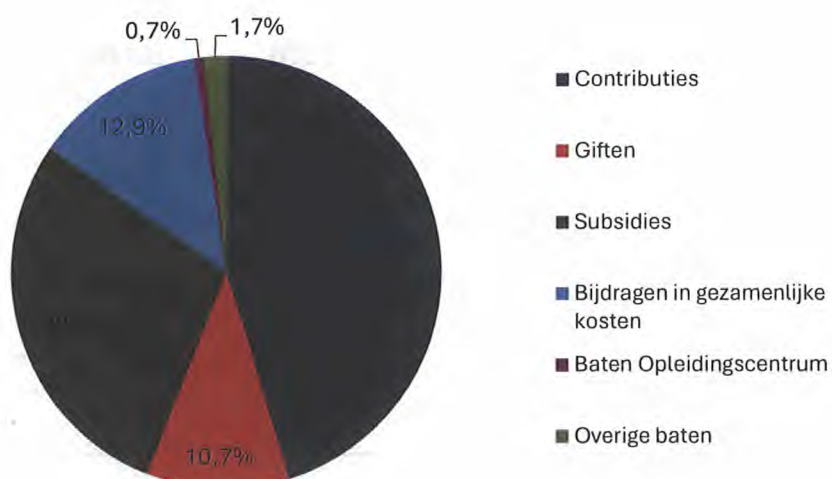
3.252.738

3.135.824

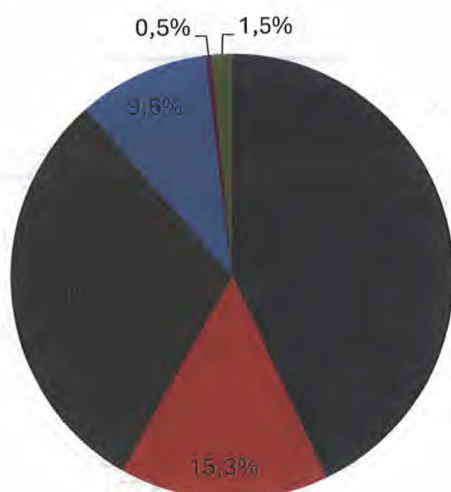
3.541.573

2.6.8 Herkomst baten

2024

2023

2.7 Toelichting op de lasten over 2024

2.7.1 Uitgaven aan subsidiabele activiteiten

	Realisatie 2024 €	Begroting 2024 €	Realisatie 2023 €
Politieke vorming en scholing (a)			
1. Opleidingscentrum	11.380	10.000	6.360
2. Politieke beleidsontwikkeling	350	-	2.401
	<u>11.730</u>	<u>10.000</u>	<u>8.761</u>
Informatievoorziening (b)			
3. ChristenUnie Magazine	73.000	73.000	70.631
4. Campagnematerialen	3.652	2.500	750
5. Informatie via internet	26.304	26.645	25.070
6. Congres	53.358	92.500	41.744
7. Netwerkbijeenkomsten	7.208	5.000	4.324
	<u>163.523</u>	<u>199.645</u>	<u>142.518</u>
Contact zusterpartijen buitenland (c)			
Activiteiten via FICDD, de ChristenUnie stichting voor internationale samenwerking en ontwikkeling	5.000	5.000	3.180
	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>80.000</u>
Politiek-wetenschappelijke activiteiten (d)			
Activiteiten via Mr. G. Groen v. Prinstererstichting	-	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>26.250</u>
Politieke participatie jongeren (e)			
Activiteiten via Perspectief, ChristenUnie-jongeren	-	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Ledenwerving (f)			
8. Kosten Ledenwerving	44.404	40.000	38.740
	<u>44.404</u>	<u>40.000</u>	<u>38.740</u>
Betrekken niet-leden bij activiteiten van de partij (g)			
9. Promotie	75.778	42.500	156.674
10. Informatie via internet	26.304	26.645	25.070
11. Radio, tv en nieuwe media	46.500	55.000	27.209
	<u>148.582</u>	<u>124.145</u>	<u>208.953</u>
Werving, begeleiding politieke ambtsdragers (h)			
12. Opbouwwerk en advies	137	3.000	1.677
13. Opleidingscentrum	11.380	10.000	6.360
14. Selectie ambtsdragers	14.977	7.050	8.454
15. Digitale nieuwsbrief	5.845	5.921	5.571
16. Ondersteuning politieke ambtsdragers	-	-	-
	<u>32.340</u>	<u>25.971</u>	<u>22.062</u>
Verkiezingscampagnes (i)			
17. GR-verkiezingen 18 maart 2026	-	-	-
18. PS-WS verkiezingen 15 maart 2023	-	-	71.263
19. TK-verkiezingen 22 november 2023	-	-	612.053
20. EP-verkiezingen 2024	166.253	120.000	390
	<u>166.253</u>	<u>120.000</u>	<u>683.707</u>

2.7.2 Afdrachten

	Realisatie 2024 €	Begroting 2024 €	Realisatie 2023 €
Afdrachten aan lokale afdelingen en bestedingen Provinciale Unies			
Aan lokale afdelingen	265.720	268.690	276.309
Bestedingen Provinciale Unies	9.186	95.060	1.706
Mutatie liquide middelen PU's t/m 2022 nabetaling	-	-	2.161-
Lasten Provinciale Unies	22.553	-	261.670
	<u>297.460</u>	<u>363.750</u>	<u>537.533</u>

2.7.3 Overige uitgaven

Bestuurskosten			
Voorzittersvergoeding	12.883	13.000	12.883
Vergaderkosten	7.342	5.000	8.557
Reiskosten bestuursleden	3.785	5.000	3.848
Partijdecoraties	-	2.500	2.458
Overige bestuurskosten	7.663	3.000	3.026
	<u>31.673</u>	<u>29.000</u>	<u>30.772</u>

De totale bezoldiging directie over 2024 bedroeg: € 270.916 (2023: € 259.351). Deze salaris- en pensioenlasten zijn onderdeel van de totale personeelskosten.

Bureau- en ICT-kosten			
Bureau- en kantoorkosten	68.763	77.100	75.524
Accountant en adviseurs	29.994	49.200	76.547
Afschrijvingen MVA	31.210	45.669	49.522
Afschrijving niet betaalde contributies	19.000	20.000	16.500
ICT-kosten	67.383	63.748	73.402
	<u>216.350</u>	<u>255.717</u>	<u>291.495</u>

Personeelskosten			
Lonen en salarissen	1.285.876	1.354.599	1.240.445
Sociale lasten	224.074	240.462	212.142
Pensioenlasten	87.800	80.973	84.013
Overige personeelskosten	80.312	118.608	152.539
	<u>1.678.063</u>	<u>1.794.642</u>	<u>1.689.139</u>

Het gemiddelde aantal werknemers gedurende het boekjaar 2024 bedroeg 20,38 FTE (2023: 20,99). Dit is exclusief stagiaires.

Huisvestingskosten			
Huur- en servicekosten	114.762	110.345	67.929
Onderhoudskosten	795	250	-
Energiekosten	-	-	53
Overige huisvestingskosten	22.923	22.500	33.016
	<u>138.480</u>	<u>133.095</u>	<u>100.997</u>
Nagekomen kosten	<u>1.244</u>	<u>-</u>	<u>3.693</u>

2.7.4 Totaal lasten

TOTAAL LASTEN	<u>2.935.102</u>	<u>3.100.963</u>	<u>3.867.799</u>
----------------------	-------------------------	-------------------------	-------------------------

2.8 Kostentoerekening subsidiabele activiteiten (WFPP)

	Directe kosten	Personeels- kosten	Bestuurs- en bureaunkosten	Huisvestings- kosten	KVGR baten	Totaal 2024
Politieke vorming en scholing (a)						
1. Opleidingscentrum	11.380	70.847	10.471	5.847	-6.162	92.383
2. Politieke beleidsontwikkeling	350	24.774	3.662	2.044	-2.155	28.676
Subtotaal (a)						121.059
Informatievoorziening (b)						
3. ChristenUnie Magazine	73.000	61.813	9.136	5.101	-5.377	143.674
4. Campagnematerialen	3.652	72.238	10.677	5.961	-6.283	86.246
5. Informatie via internet	26.304	158.961	23.495	13.118	-13.826	208.051
6. Congres	53.358	31.493	4.655	2.599	-2.739	89.366
7. Netwerkbijeenkomsten	7.208	18.068	2.670	1.491	-1.572	27.866
Subtotaal (b)						555.203
Contact zusterpartijen buitenland (c)						
Resultaat kosten FICDD 2024 (eigen jaarrekening) alleen inzake WFPP-deel	91.608					91.608
Subtotaal (c)						91.608
Politiek- wetenschappelijke activiteiten (d)						
Resultaat kosten WI 2024 (eigen jaarrekening)	461.463					461.463
Subtotaal (d)						461.463
Politieke participatie jongeren (e)						
Resultaat kosten Perspectief 2024 (eigen jaarrekening)	109.383					109.383
Subtotaal (e)						109.383
Ledenwerving (f)						
8. Kosten Ledenwerving	44.404	31.493	4.655	2.599	-2.739	80.412
Subtotaal (f)						80.412

	Directe kosten	Personeels- kosten	Bestuurs- en bureau- kosten	Huis- vestings- kosten	KVGR baten	Totaal 2024
Betrekken niet-leden bij activiteiten van de partij (g)						
9. Promotie	75.778	49.561	7.325	4.090	-4.311	132.443
10. Informatie via internet	26.304	92.046	13.605	7.596	-8.006	131.545
11. Radio, tv en nieuwe media	46.500	46.372	6.854	3.827	-4.033	99.519
Subtotaal (g)						363.507
Werving, begeleiding politieke ambtsdragers (h)						
12. Opbouwwerk en advies	137	73.803	10.908	6.090	-6.419	84.519
13. Opleidingscentrum	11.380	43.745	6.466	3.610	-3.805	61.397
14. Selectie ambtsdragers	14.977	24.144	3.569	1.992	-2.100	42.582
15. Digitale nieuwsbrief	5.845	46.687	6.901	3.853	-4.061	59.225
16. Ondersteuning politieke ambtsdragers	0	73.172	10.815	6.038	-6.365	83.661
Subtotaal (h)						331.384
Verkiezingscampagnes (i)						
17. GR-verkiezingen 18 maart 2026	0	0	0	0	0	0
18. PS/WS-verkiezingen 15 maart 2023	0	0	0	0	0	0
19. TK-verkiezingen 22 november 2023	0	0	0	0	0	0
20. EP-verkiezingen 6 juni 2024	166.253	97.533	14.415	8049	-8484	277.766
Subtotaal (i)						277.766
TOTAAL	1.229.286	1.016.752	150.279	83.906	-88.437	2.391.785

Deel subsidiabele personeelskosten van de totale personeelskosten: 61%

Toerekenbare bestuurs- en bureaukosten	Totaal	Subs. factor	Toerekenbaar
Totale bestuurs- en bureaukosten, maal het deel subsidiabele kosten van de totale personeelskosten	248.023	61%	150.279

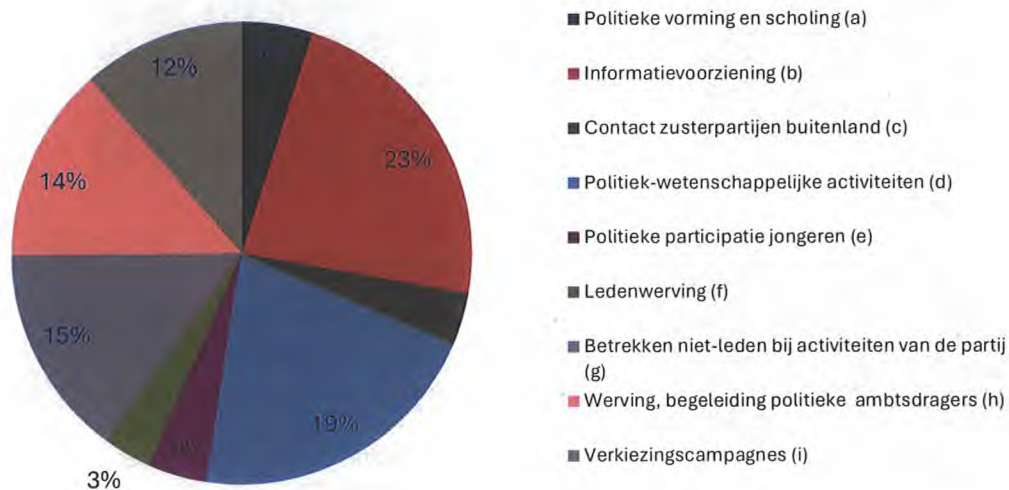
Toerekenbare huisvestingskosten			
Totale huisvestingskosten, maal het deel subsidiabele kosten van de totale personeelskosten	138.480	61%	83.906

Toerekenbare KVGR-baten (zie 2.6 Toelichting op de baten over 2024)			
Totale KVGR-baten, maal het deel subsidiabele personeelskosten van de totale personeelskosten	145.958	61%	88.437

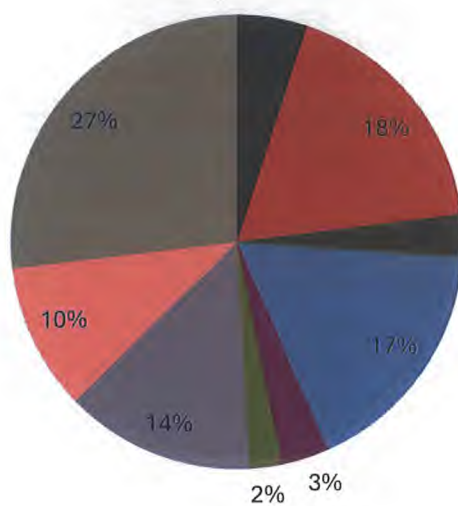
Overzicht subsidiabele kosten	2024	% 2024	2023	% 2023
ChristenUnie en neveninstellingen:				
Politieke vorming en scholing (a)	121.059	5%	145.825	5%
Informatievoorziening (b)	555.203	23%	521.570	18%
Contact zusterpartijen buitenland (c)	91.608	4%	87.289	3%
Politiek-wetenschappelijke activiteiten (d)	461.463	19%	499.290	17%
Politieke participatie jongeren (e)	109.383	5%	98.962	3%
Ledenwerving (f)	80.412	3%	67.067	2%
Betrekken niet-leden bij activiteiten van de partij (g)	363.507	15%	393.955	14%
Werving, begeleiding politieke ambtsdragers (h)	331.384	14%	302.481	10%
Verkiezingscampagnes (i)	277.766	12%	776.231	27%
TOTAAL	2.391.785	100%	2.892.670	100%

2.8.1 Kostenverdeling subsidiabele activiteiten

2024

2023

2.9 Ondertekening

Vastgesteld en goedgekeurd te Amersfoort, dd. 21-3-

Ankie van Tatenhove
Voorzitter

Alex ten Cate
Lid

Wieger Kastelein
Penningmeester

Reina Dijksterhuis-Mulder
Secretaris

Gert-Jan Freeke
Vicevoorzitter

Mart Keuning
Lid

Johanna Koffeman-Kramer
Internationaal secretaris

**Overige
gegevens**

ChristenUnie

+ Geef geloof een stem

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Maarsbergseweg 20
3956 KW Leersum
Postbus 1
3956 ZR Leersum

T (0343) 41 59 40
leersum@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 09068872

Aan: het bestuur van de Vereniging ChristenUnie

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van de Vereniging ChristenUnie te Amersfoort gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Vereniging ChristenUnie per 31 december 2024 en van het resultaat over 2024 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJK-Richtlijn C1 Kleine Organisaties zonder winststreven.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2024;
2. de staat van baten en lasten over 2024; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Vereniging ChristenUnie zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. Deze andere informatie bestaat uit het bestuurs- en directieverslag, de overige gegevens en de bijlage.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie in overeenstemming met RJK-Richtlijn C1 Kleine Organisaties zonder winststreven.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJK-Richtlijn C1 Kleine Organisaties zonder winststreven. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de vereniging in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vereniging;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die

verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een vereniging haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Leersum, 4 april 2025

Van Ree Accountants

Bijlagen

ChristenUnie

 Geef geloof een stem

Bijlage I. Begroting ChristenUnie 2025

	Begroting 2025	Realisatie 2024	Begroting 2024
	€	€	€
Baten			
Contributies	1.691.000	1.471.136	1.482.000
Giften	205.000	349.569	230.000
Subsidies	848.000	935.262	966.002
Bijdragen in gezamenlijke kosten	426.869	418.649	405.668
Baten Opleidingscentrum	30.000	23.238	21.000
Overige baten	41.131	54.886	31.154
Totaal baten	3.242.000	3.252.738	3.135.824
	Begroting 2025	Realisatie 2024	Begroting 2024
	€	€	€
Lasten			
Directe uitgaven aan subsidiabele activiteiten			
Politieke vorming en scholing (a)	11.000	11.730	10.000
Informatievoorziening (b)	176.440	163.523	199.645
Contact zusterpartijen buitenland (c)	5.000	5.000	5.000
Politiek-wetenschappelijke activiteiten (d)	0	-	-
Politieke participatie jongeren €	-	-	-
Ledenwerving (f)	40.000	44.404	40.000
Betrekken niet-leden bij activiteiten van de partij (g)	145.940	148.582	124.145
Werving, begeleiding politieke ambtsdragers (h)	33.870	32.340	25.971
Verkiezingscampagnes (i)	20.000	166.253	120.000
	432.250	571.832	524.760
Afdrachten			
Afdrachten aan lokale afdelingen en bestedingen Provinciale Unies	372.466	297.460	363.750
	372.466	297.460	363.750
Overige uitgaven			
Bestuurskosten	76.500	31.673	29.000
Bureau- en ICT-kosten	257.968	216.350	255.717
Personeelskosten	1.768.000	1.678.063	1.794.642
Huisvestingskosten	149.816	138.480	133.095
Nagekomen lasten	-	1.244	-
	2.252.284	2.065.811	2.212.453
Totaal lasten	3.057.000	2.935.102	3.100.963
Overschot	185.000	317.636	34.860

Jaarverslag 2024

ChristenUnie

 Geef geloof een stem

Jaarverslag 2024

Mr. G. Groen van Prinstererstichting
Wetenschappelijk Instituut van de ChristenUnie

In de politiek gaat het vaak om dagkoersen. Vanuit het Wetenschappelijk Instituut proberen we ons niet af te laten leiden door de wilde peilingsgolven van het moment of ons blind te staren op het politieke getij. Ook in 2024 hebben we ons gericht op het doordenken van de essentie, de kurk, van christelijk-sociale politiek – en de implicaties hiervan voor de politieke praktijk.

We zijn dit jaar gestart met een nieuw werkprogramma, met twee onderzoekspijlers: 1) zorgen in 2050, 2) democratie en rechtsstaat. De eerste producten konden we dit jaar al opleveren, ondanks een teruggang in de formatie. Ook bliezen we nieuw leven in de summerschool en podcast.

We zijn dankbaar voor de onmisbare steun van onze bestuurders, donateurs, denkers en vrijwilligers.

Mei 2025

Trineke Palm, directeur
Wouter de Jong, voorzitter

Inhoud.

Organisatie	4
Bezinning	6
Groen	8
Opinie	9
Bijeenkomsten	10
Opleiding	11
Communicatie & fondsenwerving	12
Samenwerking	13
Bijlage: Financieel jaarrapport 2024	16

Bestuur

Organisatie

Het werk van het WI is mensenwerk. Naast een bescheiden team van vaste medewerkers wordt het WI versterkt door een flexibele schil aan denkers die hun tijd, energie en denktalent willen verbinden aan ons werk.

Het bestuur van het WI wordt gevormd door het curatorium. Het curatorschap is een onbezoldigde functie. Het curatorium vergaderde in 2024 vijfmaal. Daarnaast werd één informele vergadering belegd waarbij het WI-team ook aanwezig was.

De samenstelling van het Curatorium was in 2024 als volgt:

- Wouter de Jong (voorzitter), *geassocieerd partner Necker van Naem*
- Mark Treurniet (penningmeester), *universitair docent RUG*
- Leon van den Broeke, *hoogleraar Rechtstheologie en Kerkrecht TU Kampen*
- Wim Dekker, *lector Informele Netwerken & Laatmoderniteit CHE*
- Helga Hart, *Intensivist IC bij OLVG (vanaf maart 2024)*
- Albert van der Horst, *hoofd algemeen economisch beleid Ministerie VWS (tot en met maart 2024)*
- Suzan Sierksma (vice-voorzitter), *universitair docent Griekse Talen PThU*
- Annebeth Roor-Wubs, *manager EY*
- Tjeerd Visser, *geestelijk verzorger UMC Utrecht*

Albert van der Horst nam in 2024 na 11 jaar afscheid van het WI als curator. Wij danken hem voor zijn jarenlange inzet.

Adviseurs

Adviseurs Curatorium:

- Namens Tweede Kamerfractie: Pieter Grinwis
- Namens de Eerste Kamerfractie: Eric Holterhues
- Namens de Bestuurdersvereniging: Michel Klein
- Namens Perspectief: Sanne Hoepel

Team

Het team van het WI bestond in 2023 de volgende medewerkers:

- Trineke Palm, *directeur*
- Wouter Muskee, *communicatiemedewerker*

Vrijwilligers

- Jan Hoogland, *hoofdredacteur Groen* (tot en met februari 2024)
- Mirjam Kosten, *wetenschappelijk medewerker/ hoofdredacteur Groen*
- Laurens Wijmenga, *wetenschappelijk medewerker*
- Gerben Bosscha, *onderzoekssecretaris & wetenschappelijk medewerker* (tot en met augustus 2024)

Aart Deddens verricht op opdrachtbasis eindredactioneel werk voor Groen en andere publicaties en hij verzorgde de hoofdredactie van het derde Groen-nummer i.v.m. het vertrek van Mirjam Kosten. Folkert Rinkema verzorgt de vormgeving van Groen en andere publicaties.

Versillende mensen maakten op vrijwillige basis mogelijk dat belangrijke WI-activiteiten voortgang vinden:

- Christian van der Krift – Fellowscoördinator
- Jasper Knecht – coördinator van de WI Summerschool
- Klaas-Jan Baas – podcasthost Groenvoer
- Rik Huigenbos – gastheer van de Leeskamer
- Tineke Nijland – administratieve ondersteuning
- Berjan de Graaf – notulist curatorium
- Marieke Braakman – assistent onderzoeker

Redactie Groen

In 2024 bestond de redactie van Groen uit de volgende leden:

- Mirjam Kosten, *hoofdredacteur Groen* (tot en met augustus 2024)
- Aart Deddens, *hoofdredacteur Groen a.i.* (vanaf september 2024)
- Leon van den Broeke, *voorzitter redactieraad*
- Jurrian van der Bijl, *vanuit de Tweede Kamerfractie*
- Nienke Vernhout, *vanuit de Bestuurdersvereniging*
- Jan Werkman, *vanuit denktank Perspectief*

toelichting financieel resultaat

In het financieel jaarrapport (zie bijlage) worden de inkomsten en uitgaven van het Wetenschappelijk Instituut verantwoord. Voor 2024 was een negatief resultaat van 24.703 euro begroot. Gedurende het jaar waren er enkele financiële meevallers, met name op het gebied van personeelskosten (vrijval verplichte reservering voor langdurig zieken,

twee werknemers gingen minder werken, de positie van hoofdredacteur werd intern opgevuld). Tegelijk zal vanwege het zetelverlies van de ChristenUnie vanaf 2025 de Rijkssubsidie afnemen, terwijl inflatie zorgt voor hogere kosten. Omdat bovendien tot oktober 2024 onzeker was of de Tweede Kamer de zogenaamde “Jetten-gelden” structureel zou maken (en stoppen van de deze gelden zou leiden tot een noodzaak om verder te bezuinigen), was het niet opportuun om de formatie uit te breiden, waardoor we voor 2024 zijn uitgekomen op een positief resultaat van 68.202 euro.

Dit positieve resultaat stelt ons in staat om in het jubileumjaar 2025 een jubileumproject te financieren (á 30.000 euro, reeds verwerkt in de begroting 2025) en biedt voorts enige ruimte om gedurende de komende jaren de formatie op peil te houden.

Veiligheid en globalisering

Bezinning

Nederland scoort hoog op globaliseringsindexen. Onze verwevenheid met andere landen brengt veiligheidsvraagstukken met zich mee. Maar het maakt veiligheid ook minder “regelbaar.” Gebaseerd op de christelijk-sociale denkwijze reflecteren we op veiligheid in een turbulente wereld vanuit het perspectief van certitudo (houvast-veiligheid), securitas (regelveiligheid) en verantwoordelijkheid. Mirjam Kosten heeft de publicatie opgesteld, waaraan Ronald van Steden, Beatrice de Graaf, Trineke Palm, Willemijn Vlieg, Jasmijn Kuijsch en Remco Spithoven hebben meegewerkt. De publicatie is in december naar de drukker gestuurd.

Werkprogramma Zorgen in 2050

In 2024 werd gestart met het nieuwe werkprogramma zorgen in 2050. In maart werd een expertmeeting georganiseerd in de Tweede Kamer en in november verscheen de studie ‘De vitale zorg’. Deze studie is geschreven door Rebekka Zuiderduin, beleidsmedewerker bij de Tweede Kamer fractie, en Laurens Wijmenga. De studie werd gepresenteerd tijdens een bijeenkomst het themanetwerk Zorg. De publicatie richt zich op de verhouding tussen centrale spelers in het zorgstelsel en reflecteert op de verhouding tussen overheid, markt en samenleving. Het werpt een kritische blik op de rol van economie en techniek in ons zorgstelsel en geeft concrete aanbevelingen voor o.a. het ondersteunen van zorgzame gemeenschappen en het toegankelijk houden van een basisniveau van zorg.

Werkprogramma Democratie

De eerste stappen voor een hernieuwde christelijk-sociale bezinning op democratie zijn gezet. Dit wordt in 2025 voortgezet.

Handreiking

Als verdieping bij het boek Tien deugden voor politiek en overheid (2022) werd een digitale gesprekshandreiking opgesteld. Op basis van een Bijbelgedeelte en enkele gespreksvragen worden de deugden verder ingekleurd en kunnen bestuurders en politici met elkaar in gesprek over goed bestuur in de dagelijkse praktijk.

Essay

Op basis van een expertbijeenkomst over het gebruik van rekenmodellen in politiek en beleid werd een digitaal essay uitgebracht dat reflecteert op het nut van modellen bij besluitvorming. Het is nuttig en gevaarlijk gereedschap. Nuttig om een inschatting te geven van de effecten van voorgenomen beleid, wat behulpzaam is voor een waardengedreven politieke afweging. En gevaarlijk als je de gebruiksaanwijzing niet kent. Als politici blind varen op wetenschappelijke modellen ontstaat het gevaar dat de (politieke) verantwoordelijkheid geruisloos wordt afgeschoven op de wetenschap. Het essay bepleit de erkenning van het

eigen vakmanschap van zowel modelleurs, wetenschappers, politici en beleidsmakers. Alleen dan kunnen imperfecte rekenmodellen die door feilbare mensen worden gebruikt toch tot hun recht komen.

Groenlezing

Op 14 November sprak Petruschka Schaafsma de jaarlijkse Groenlezing uit. Met haar lezing “Gezinsgeheim” reflecteert ze op de betekenis van familie en gezin. Op basis van verschillende Bijbelse lijnen en theologische en filosofische inzichten reikt ze taal aan die recht doet aan familie als gegevenheid, geschenk en geheimenis. Aandacht daarvoor draagt bij aan het ondersteunen van familieverbanden in tijden van bestaansonzekerheid en afnemend vertrouwen in de overheid. Een samenvatting van deze lezing werd gepubliceerd in het Nederlands Dagblad.

Podcast Groenvoer

De podcast Groenvoer biedt stevige kost voor iedereen die wil nadenken over politiek, geloof en wetenschap. Onder leiding van Klaas-Jan Baas, met Trineke als vaste gast, wordt in 7 afleveringen gesproken met een journalist, historicus, politicoloog, theoloog, lokale bestuurders en CU-jongeren over de noodzaak en de toekomst van christelijk-sociale politiek.

Groen

Groen is het tijdschrift van het WI en de Bestuurdersvereniging van de ChristenUnie. Het verschijnt in een oplage van 4350 exemplaren en wordt toegestuurd aan de BV-leden en donateurs van het WI.

In 2024 werden de volgende thema's uitgelicht in Groen:

- Embryo-onderzoek: dit nummer informeert over de wetenschappelijke stand van zaken, politieke ontwikkelingen en het belang van maatschappelijke dialoog, m.n. wat betreft de termijn van embryokweek en het verbod op kweek voor onderzoek.
- Slavernijverleden (herdenkingsjaar 2023-2024): dit nummer besteedt aandacht aan het Nederlandse slavernijverleden, met onder andere een kritische reflectie op de positie van Groen van Prinsterer, waarna ons instituut is genoemd, een interview met Pieter Jan Mersie (raadslid uit Vlissingen) en een bijdrage van Don Ceder over de doorwerking ervan in het Koninkrijk der Nederlanden. Nathalie Nede en Madelon Grant pleiten voor het vergroten van kennis over het slavernijverleden en haar doorwerking als basis voor vergeving en herstel.
- Preventie: preventie klinkt mooi, wie wil problemen niet voor zijn? Maar preventie is ook potentieel onbegrensd. Dit nummer belicht verschillende aspecten van preventiebeleid – hoe het niet moet en hoe het beter kan.

Opinie

Artikelen

Op basis van studies Duurzame Economie en Regionale Solidariteit werd een bijdrage geleverd aan een ideeënbundel van de True Animal Protein Price Coalition: "Solidariteit, eerlijkheid, duurzaamheid: een toekomstperspectief voor het platteland en de landbouw."

In de media

Trineke Palm trad op in verschillende media in het kader van de Europees Parlementsverkiezingen op het gebied van Europa en veiligheid. Ze schreef een opiniestuk in het Reformatorisch Dagblad met Mirjam Kosten (Europa schrikt pas echt af door regelveiligheid en basisvertrouwen). Ook deed het RD verslag van een lezing bij CSFR Nijmegen over "de bereidheid om voor Nederland te vechten." Ze sprak bij BNR-De Strateeg (met Han ten Broeke) en Bureau Buitenland over Europese defensiesamenwerking, en werkte mee aan een artikel hierover van Follow the Money. In de Prisma-bijlage bij het Nederlands Dagblad werd een reflectie van Trineke op "wereldvrede" gepubliceerd. Ook sprak zij bij het programma Uitgelicht (Family7) over de politieke actualiteit.

Maandag- middagcolumnns

Het WI wil het partijdebat faciliteren door een tweewekelijkse maandagmiddagcolumn die leden de mogelijkheid geeft op bondige wijze de sociale kwesties van deze tijd te adresseren.

Er verschenen twee columns over de analyse van de commissie partijvisie: 'ChristenUnie heeft geen revolutie nodig' van Walter Brands en 'Huiswerk voor commissie Partijvisie' van Pieter van Daalen. Met name de eerste column riep veel reacties op. Ook de column 'Waarom we West Papua niet links mogen laten liggen' van Waida Vogel-Bwefar werd goed gelezen. Verder werden in dit verkiezingsjaar columns over de EU gepubliceerd van kandidaten Anne Strijker en Alette van Kralingen-Paul. Laurens Wijmenga verzorgt de redactie.

Evenementen

Bijeenkomsten

In 2024 organiseerde het WI verschillende bijeenkomsten:

- Veilig Europa
 - Deelsessie op het congres van de ChristenUnie op 16 maart in Apeldoorn, met Anne Strijker, Mart de Kruijf en Don Ceder
 - Symposium met Pieter-Jaap Aalbersberg, Beatrice de Graaf, Anne Strijker en Wouter-Jan de Graaf op 29 mei, i.s.m. ChristenUnie Amersfoort
- Verdiepingsbijeenkomst over ruimtelijke solidariteit i.s.m. de Bestuurdersvereniging in het Provinciehuis Arnhem, met Dirk Vreugdenhil, Arjen Droog, Rob Jonkman en Maarten Koreman
- Excursie naar tentoonstelling Christendom en Slavernij in het Catharijneconvent in Utrecht, i.s.m. het Veelkleurig Netwerk, met Nathalie Nede en Madelon Grant.
- Boekpresentatie Vitale Zorg bij Hart van Vathorst, in Amersfoort met Joëlle Gooijer, Maarten van Ooijen, Tjalling Vonk, Jan Luursema en Sander Holterman

Gastoptredens

Vanuit het WI werd met lezingen bijgedragen aan de toerusting binnen de partij van jongeren (o.a. zomerschool Perspectief/CDJA over moderne solidariteit) en verschillende themanetwerken (migratie & asiel, jeugd&gezin, zorg). Het partijdebat werd gefaciliteerd door een introductie bij de ledenavond 'vrede en recht tussen Israëli's en Palestijnen.' Met migrantenvoorgangers en christelijke wetenschappers werd nagedacht over de betekenis van christelijke politiek (Make your voice heard, Crux, Stichting Christelijke Filosofie). Bij de Evangelische Hogeschool werd een lezing gegeven over de multiculturele samenleving. Daarnaast werd meegewerkt aan bijeenkomsten over Europa, geopolitiek en veiligheid van het Ministerie van Buitenlandse Zaken en de Adviesraad Internationale Vraagstukken, de Wetenschappelijke Raad voor Regeringsbeleid, studentenverenigingen, en andere politieke partijen (Route 66 en Wetenschappelijk Bureau GroenLinks).

Opleiding

Fellows

Samen met het Opleidingscentrum en Perspectief, ChristenUnie-jongeren, organiseert het WI een fellows-talentenprogramma over de traditie en actualiteit van het christelijk-sociaal denken. Het thema in 2024 was 'De menselijke maat, op zoek naar een christelijk-sociaal antwoord op het technicisme en het maakbaarheidsdenken'.

Summerschool

In Augustus 2024 namen 14 deelnemers deel aan de summerschool "Groen in de zomer: christelijke politiek in een tijd van ongeloof en revolutie", in OLV Ter Nood in Heiloo, waarbij aandacht werd besteed aan enkele sociale kwesties waar Groen van Prinsterer zich mee bezig hield en die opnieuw of nog steeds relevant zijn, zoals onderwijsvrijheid, slavernij en liberalisme.

Masterclass

Het Opleidingscentrum organiseert jaarlijks een Masterclass Christelijk-Sociaal Denken en Doen. Het WI dacht inhoudelijk mee bij de invulling, verzorgde verschillende avonden, adviseerde cursisten, en jureerde bij de afsluitende bijeenkomst.

De Leeskamer

Dit jaar zijn er in de Leeskamer vier boeken besproken

- *Hoe migratie echt werkt, het ware verhaal over migratie aan de hand van 22 mythen* van Hein de Haas.
- *Falend licht. Hoe het Westen de Koude Oorlog won maar de vrede verloor* (2020) van Ivan Krastev en Stephen Holmes, met medewerking van Jos Douma.
- *Wij slaven van Suriname* van Anton de Kom.
- *Gekaapt door het kapitaal* (2024) van Mirjam de Rijk, met medewerking van Ruben Ros.

Communicatie & fondsenwerving

Donateurs

Het WI kan als wetenschappelijk bureau van een relatief kleine partij veel werk verzetten dankzij de bijzondere steun van een grote groep donateurs. In November is via het CU-Magazine een wervingsactie voor nieuwe donateurs onder ChristenUnieleden gehouden. Toch blijft de aanwas achter bij het aantal opzeggingen.

	2021	2022	2023	2024
<i>Donateurs per 1 jan.</i>	3.874	3.917	3.714	3.565
<i>Bij</i>	230	29	52	128
<i>Af</i>	190	232	201	242
<i>Donateurs per 31 dec.</i>	3.917	3.714	3.565	3.451
<i>BV-leden</i>	746	786	712	657
Totaal	4.663	4.500	4.274	4.126

Nieuwsbrief

Maandelijks verstuurt het WI een nieuwsbrief naar zo'n 4800 donateurs en geïnteresseerden die zich hebben aangemeld voor het ontvangen van de nieuwsbrief. In 2024 werden er negen reguliere nieuwsbrieven en twee mailings met een uitnodiging voor een bijeenkomst verstuurd.

Sociale media

Op sociale media ligt de focus van WI op LinkedIn, daarnaast zijn er kanalen op Facebook en Instagram. Het institutioneel account op X is verwijderd.

<i>Volgers sociale media</i>	2021	2022	2023	2024
<i>LinkedIn</i>	640	780	1.052	1.313
<i>Facebook</i>	840	847	854	850
<i>Twitter</i>	1.900	1.950	1.974	-
<i>Instagram</i>			460	485
<i>YouTube</i>	110	120	121	121

Het eerste seizoen van de podcast Groenvoer bereikt gemiddeld 130 luisteraars per aflevering en heeft 600 downloads voor de vier afleveringen die in 2024 online zijn gegaan.

Fondsenwerving

In de voortgaande samenwerking met de afdelingen communicatie en fondsenwerving van de ChristenUnie was het WI zichtbaar in het CU-magazine en de diverse online nieuwsbrieven. Bij het novembernummer van het CU-magazine is een oplegger voor de werving van donateurs van het WI meegestuurd.

Samenwerking

Het WI hecht bijzonder aan samenwerking met geledingen van de ChristenUnie: via vaste overlegmomenten en door in te spelen op vragen en kansen.

Landelijk Bestuur en Partijbureau

De directeur van het WI is vaste adviseur van het Landelijk Bestuur. Maandelijks vindt overleg plaats tussen de directeur van het WI en het partijbureau. Ook rondom de organisatie van opleidingen is er regelmatig contact – Laurens Wijmenga fungeert hiervoor als aanspreekpunt.

Het WI heeft met verschillende partijnetwerken samengewerkt (o.a, Zorg, Veelkleurig Netwerk, Jeugd & Gezin) en is als adviseur geraadpleegd bij het visietraject van de Commissie Partijvisie en de migratievisie.

Bestuurdersvereniging ChristenUnie

De Bestuurdersvereniging van de ChristenUnie (BV) en het WI geven gezamenlijk het blad Groen uit. Maandelijks vindt overleg plaats tussen de directeur van het WI en de coördinator van de BV.

Tweede Kamerfractie

Met regelmaat vindt overleg plaats met de Tweede Kamerfractie. De directeur van het WI bezoekt in de regel maandelijks een fractieoverleg.

Eerste Kamer

Voor het WI is de Eerste Kamerfractie een natuurlijke gesprekspartner, in het zoeken van reflectie op de politiek. De directeur van het WI bezoekt ieder half jaar een vergadering van de senaatsfractie.

Perspectief ChristenUnie Jongeren

Regelmatig is er informeel contact tussen het WI, Perspectief en de denktank van Perspectief. Perspectief levert een actieve inhoudelijke bijdrage aan de Fellowscursus.

Internationaal

In een tijd van globale verbondenheid is het internationale perspectief voor het WI van belang. Door het verlies van de ChristenUnie-zetel in het Europees Parlement is een institutioneel aanspreekpunt verdwenen. Met FICDD is meegedacht over manier om de internationale verbondenheid van het christelijk-sociale gedachtegoed handen en voeten te geven.

Externe contacten

Er is goed en regelmatig contact met de WI's. Dit jaar is er een gezamenlijke WI-studiedag georganiseerd met SCP, WRR en CPB, een bijeenkomst over asiel o.l.v. prof. Hilhorst en de economie van overmorgen door Thasis.

Het WI was aanwezig bij verschillende netwerkbijeenkomsten van

Agenda voor het Hart (christelijke organisaties), Wetenschap en Maatschappij (universiteiten, hogescholen en kennisinstellingen), Verus (onderwijsbestuurders), IFES (christelijke studenten) en Stichting Christelijke Filosofie (christelijke wetenschappers).

**FINANCIEEL JAARRAPPORT 2024
MR. G. GROEN VAN PRINSTERERSTICHTING
AMERSFOORT**

INHOUDSOPGAVE

Balans per 31 december 2024	3
Staat van baten en lasten 2024	4
Grondslagen voor de waardering	5
Toelichting balans per 31 december 2024	6
Toelichting staat van baten en lasten 2024	8
Begroting komend jaar	11
Handtekeningenpagina Curatorium	12

Balans per 31 december 2024[illegible]

Staat van Baten en lasten 2024

	Expl. 2024	Begr. 2024	Expl. 2023
	€	€	€
BATEN			
Giften en donaties	143.912	152.000	145.145
Rijkssubsidie	325.763	314.374	223.786
Extra gelden ChristenUnie nav. Motie Jetten	-	-	80.000
Bijdragen Bestuursvereniging	42.005	41.996	41.996
Opbrengsten uit activiteiten	13.533	5.228	6.213
Rente	4.516	1.700	2.302
	529.729	515.297	499.441
LASTEN			
Personeelskosten	277.437	347.527	350.028
Doorbelasting partijbureau (KVGR)	66.097	64.762	59.825
Studieblad Groen	63.028	62.000	55.617
Projecten	24.020	37.000	27.317
Studiekosten	7.036	4.750	2.118
Fellowskosten	3.335	3.200	3.338
Summerschool	3.950	-	-
Donateursactie	-	5.000	-
Accountantskosten	6.872	6.911	6.655
Afschrijvingskosten	3.384	2.400	2.422
Overige kosten	6.304	6.450	5.710
	461.463	540.000	513.030
Resultaat / Mutatie Alg. reserve	68.266	24.703-	13.589-
Totaal Generaal	529.729	515.297	499.441

TOELICHTING ALGEMEEN

Tenaamstelling: Wetenschappelijk Instituut van de ChristenUnie, de 'Mr. G. Groen van Prinstererstichting', KvK 32084387. Het WI is gevestigd op de Piet Mondriaanlaan 48 3812 GV te Amersfoort. Rechtsvorm: Stichting. Website: <https://wi.christenunie.nl/>

Doelstelling : Het tot verdere ontwikkeling brengen van het christelijk denken over staat en samenleving, met inachtneming van hetgeen daarover in de traditie van het gereformeerd protestantisme naar voren is gebracht.

Vergelijkende cijfers voorgaand boekjaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van vorig jaar. De vergelijkende cijfers van het voorgaande jaar zijn, waar nodig, slechts qua rubricering voor vergelijkingsdoeleinden aangepast.

De jaarrekening is opgesteld op basis van Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor kleine rechtspersonen C1 kleine-organisaties-zonder-winststreven. De jaarrekening is opgesteld in Euro's.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING

Algemeen

Voorzover niet anders is vermeld zijn de activa, de voorzieningen en de schulden opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs.

Materiële en immateriële vaste activa

Vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen. En indien van toepassing bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden op lineaire basis berekend aan de hand van de geschatte economische levensduur van de activa.

Voorraden boeken

De voorraden worden gewaardeerd op inkoopprijs. Voor incurante voorraden is een bedrag gecorrigeerd op de voorraden.

Voorziening langdurig zieken

De voorziening vanwege loondoorbetaling bij ziekte (betr. 2023) is destijds tegen de contante waarde, gevormd voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op de balansdatum naar verwachting blijvend of geheel niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid. In 2024 is de voorziening uit 2023 gebruikt.

Vorderingen

Handelsdebiteuren worden gewaardeerd op basis van nominale waarde minus een voorziening voor oninbaarheid. Deze voorziening wordt individueel bepaald.

De vorderingen wegens contributies, abonnementen en donaties zijn gesteld op de te ontvangen gelden van leden, abonnees en donateurs, verminderd met een voorziening voor oninbaarheid. Deze voorziening is individueel bepaald.

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

De bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Winsten worden verantwoord als ze zijn gerealiseerd, verliezen als ze voorzienbaar zijn.

Baten

De baten betreffen de over het boekjaar toegekende subsidie en gefactureerde contributie opbrengsten. Opbrengsten wegens giften worden in aanmerking genomen in het jaar waarin ze ontvangen zijn. Alle andere baten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

Lasten

De lasten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2024

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Vorraden		
Boeken en publicaties	2.404	2.450
	<u>2.404</u>	<u>2.450</u>
Subsidie		
De nog te ontvangen subsidie over 2024 is als vordering opgenomen op de balans.		
Overige vorderingen		
Vooruitbetaalde kosten	111	29
Rente Rabobank	4.516	2.302
	<u>4.627</u>	<u>2.331</u>
Liquide middelen		
Rabobank rekening-courant	4.632	10.792
Rabobank spaarrekening	185.000	164.000
	<u>189.632</u>	<u>174.792</u>
Algemene reserve		
Saldo per 1 januari	167.964	181.553
Resultaat (overschot/tekort)	68.266	13.589-
Saldo per 31 december	<u>236.230</u>	<u>167.964</u>
Toelichting op Algemene Reserve		
De algemene reserve is gevormd als weerstandsvermogen voor de organisatie om eventuele negatieve resultaten of langdurig ziekteverlof op te kunnen vangen. De gewenste omvang van de algemene reserve is 24 januari 2024 opnieuw vastgesteld en bedraagt € 125.000.		
Vooruit ontvangen bedragen		
Deelnemersbijdragen Fellows 2024	-	4.200
Overige kortlopende schulden		
Bank- en reiskosten	4.482	848

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN ACTIVA EN VERPLICHTINGEN

De stichting heeft een overeenkomst gesloten met de ChristenUnie tot verrekening van voor gemene rekening gemaakte kosten (KVGR) alsmede een Koepelovereenkomst. De stichting heeft zich verplicht tot het betalen van € 66.097 in 2024. Voor 2025 is een bedrag van € 70.667 begroot. In deze overeenkomst is mede begrepen de contributie-inning en de volledige financiële en ledenadministratie. Eveneens wordt een evenredig deel van de huur-, huisvestings-, en bureaunkosten doorbelast.

Het WI draagt conform de KVGR regeling procentueel bij aan de investeringen van de ChristenUnie. De ChristenUnie rekent van haar afschrijvingskosten het procentueel afgesproken percentage door aan het WI.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2024

	31-12-2024 €	31-12-2023 €
BATEN		
Giften en donaties		
Donateursbijdrage boekjaar	143.568	144.985
Giften	344	160
	<u>143.912</u>	<u>145.145</u>
<i>Subsidie ministerie BZK</i>		
Jaarlijks ontvangt de stichting subsidie op basis van de Wet Financiering Politieke Partijen (WFPP). De subsidie wordt toegekend in de vorm van (a) een bedrag per zetel in de Tweede Kamer, (b) een basisbedrag. In januari van het jaar wordt een voorschot van 80% van het maxima aan te vragen bedrag uitgekeerd en in november/december van het volgend jaar volgt de afrekening. De subsidie wordt toegekend aan wetenschappelijk instituten die door een politieke partij zijn aangewezen. De vereniging ChristenUnie heeft de Mr. G. Groen van Prinstererstichting aangewezen als haar Wetenschappelijk Instituut en neveninstelling voor de WFPP.		
Rijkssubsidie		
Ontvangen subsidie	253.059	165.034
Ontvangen subsidie voorgaande jaren	5.281	-
Nog te ontvangen subsidie boekjaar	67.423	58.752
	<u>325.763</u>	<u>223.786</u>
Bijdragen Bestuurdersvereniging		
Ledenbijdrage bestuurders	22.005	27.996
Bijdrage studieblad Groen	20.000	14.000
	<u>42.005</u>	<u>41.996</u>
Opbrengsten uit activiteiten		
Fellows bijdragen	4.800	3.175
Summerschool deelnemers	4.090	-
Verkopen boeken en losse nummers Groen	768	2.279
Abonnementen Groen	350	375
Eerste Kamer project-onderzoek uitbreiding EU	3.000	-
Overige	525	384
	<u>13.533</u>	<u>6.213</u>
LASTEN		
Personeelskosten		
Lonen en salarissen	227.199	242.291
Vakantiegeld/vakantiedagen	9.078	25.771
Sociale lasten	38.139	42.364
Kosten werkgever ouderschapsverlof	751	2.172
Pensioenlasten	10.907	13.694
Kosten vrije ruimte	1.337	620
Reiskosten	7.731	9.737
Onkostenvergoeding	3.477	3.657

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2024

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
WIA verzekering	2.704	2.930
Jubilea en geschenken	389	422
Vrijwilligers	2.372	859
Kosten dotatie voorziening langdurig zieken	-	13.740
Doorbelaste kosten medewerkers	13.742-	9.900-
Heidagen	478	291
Toepassing reservering langdurige zieken	13.383-	1.380
	<u>277.437</u>	<u>350.028</u>
 Het gemiddeld aantal medewerkers (FTE) over het boekjaar: Exclusief stagiair(es).	 3,1	 3,8

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2024

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Studieblad Groen		
Drukkosten	33.193	26.459
Portokosten	13.684	14.150
Opmaak en overige kosten	16.151	15.009
	<u>63.028</u>	<u>55.617</u>
Projecten		
Kosten congres	60	-
Project WP zorg	10.813	84
Project veiligheid	2.535	-
Welvaartsverdeling	82	8.759
Debatten GROEN	539	271
Duurzaamheid	-	7.839
Groen van Prinstererlezing	6.522	6.004
Globalisering	-	1.318
Digitalisering	-	2.832
Debatevents	-	62
Deugdelijke overheid	720	-
Podcast	2.749	148
	<u>24.020</u>	<u>27.317</u>
Studiekosten		
Studiekosten	5.532	-
Kosten externe bijeenkomsten	25	465
Aanschaf boeken	293	80
Abonnementen	1.186	1.574
	<u>7.036</u>	<u>2.118</u>
Overige kosten		
Advertentiekn. CU Magazine en huisstijl	2.057	200
Bankkosten	2.015	2.134
Overige promotiekosten	1.000	295
Kosten curatorium	946	1.590
Giften & sponsoring	100	100
Overige kantoorkosten	88	-
Drukwerk	72	489
Kantinekosten	26	124
Overige adviseurs	-	212
Nagekomen lasten	-	566
	<u>6.304</u>	<u>5.710</u>

Begroting 2025			
	<u>Begr. 2025</u> €		<u>Begr. 2025</u> €
BATEN		LASTEN	
Rijkssubsidie	311.566	Personeelskosten	330.000
Giften en donaties	145.000	Dienstverlening Partijbureau	70.667
Abonnementen	300	Kantoorkosten	7.500
Bijdragen Bestuursvereniging	42.000	Kosten donaties	2.200
Opbrengsten uit activiteiten	11.000	Accountantskosten	7.112
Rente	3.634	Kosten curatorium	1.000
		Kosten publicaties studieblad Groen	65.000
		Boeken en abonnementen	1.750
		Studiekosten	6.000
		Advertentie- en promotiekosten	1.000
		Projecten	47.000
		Fellows- en Summerschoolkosten	7.971
		Afschrijvingskosten	4.300
	<u>513.500</u>		<u>551.500</u>
Begroot resultaat (tekort)	38.000		
Totaal Generaal	<u>551.500</u>		<u>551.500</u>

Vastgesteld door het Curatorium 19 mei 2025, te Amersfoort

W.M. de Jong Msc (voorzitter)

Dr. M. Treurniet (penningmeester)

Dr. S.J.M. Sierksma-Agteres (vice voorzitter)

Mevr. H.B. Hart - Sweet

Dr. W.H. Dekker

Dhr. T. Visser

Dhr. C. van den Broeke

Dhr. M.K.A. Grauss

Mevr. M.J.C. Oosterhuis - Blok

Gevolmachtigde: Mevr. T.P. Palm

Adviseurs curatorium:

Dhr. P.A. Grinwis, namens de Tweede Kamerfractie

Mevr. S.J.W. Hoepel - namens Perspectief

Dhr. F.W. J. Holterhues, namens de Eerste Kamerfractie

Dhr. M.C.A. Klein, namens de Bestuursvereniging

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van het Wetenschappelijk Instituut van de ChristenUnie,
'Mr. G. Groen van Prinsterer Stichting'

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van het Wetenschappelijk Instituut van de ChristenUnie, 'Mr. G. Groen van Prinsterer Stichting' te Amersfoort gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van het Wetenschappelijk Instituut van de ChristenUnie, 'Mr. G. Groen van Prinsterer Stichting' op 31 december 2024 en van het resultaat over 2024 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn RJK C1 Richtlijn voor Kleine organisaties-zonder-winststreven.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2024;
2. de winst- en verliesrekening over 2024; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van het Wetenschappelijk Instituut van de ChristenUnie, 'Mr. G. Groen van Prinsterer Stichting' zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn RJk C1 Richtlijn voor Kleine organisaties-zonder-winststreven.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn RJk C1 Richtlijn voor Kleine organisaties-zonder-winststreven. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en

omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Leersum, 13 mei 2025
Van Ree Accountants

JAARVERSLAG

PERSPECTIEF / JAAR 2024

PerspectiefF
ChristenUnie-jongeren

BESTUURSLEDEN

OVERZICHT BESTUURSLEDEN 2024

Januari 2024

Voorzitter ad interim
Secretaris
Penningmeester
Bestuurslid politiek
Bestuurslid internationaal
Bestuurslid opleiding
Bestuurslid lokaal & leden

Emily Timmer
Jerke Setz
Pieter van Daalen
Evelijn Zandberg
Willem Holdijk
Emily Timmer
Kylian Luik

Februari 2024

Voorzitter ad interim
Secretaris
Penningmeester
Bestuurslid politiek
Bestuurslid internationaal
Bestuurslid opleiding
Bestuurslid lokaal & leden

Jerke Setz
Dieke den Besten-Scheurwater
Pieter van Daalen
Evelijn Zandberg
Willem Holdijk
Emily Timmer
Kylian Luik

Juni 2024

Voorzitter ad interim
Secretaris
Penningmeester
Bestuurslid politiek
Bestuurslid internationaal
Bestuurslid opleiding
Bestuurslid lokaal & leden

Jerke Setz
Dieke den Besten-Scheurwater
Pieter van Daalen
Judith Koop
Marie-Thérèse Alting von Geusau
Véronique Lubach
Dorothe Kalkman

VOORZITTER

2024 was een dynamisch jaar voor Perspectief. Het was een tijd waarin we onze kernwaarden hebben weten uit te dragen. Met de inzet van onze (oud-)leden en het bestuur hebben we tastbare stappen gezet richting een hoopvolle, rechtvaardige en groene samenleving.

POLITIEKE IMPACT

We zijn dit jaar wederom aanwezig geweest bij alle fractievergaderingen van de Tweede Kamerfractie van de ChristenUnie, onze politiek adviseurs hebben concrete bijdragen geleverd voor spreekteksten, moties en beleidsvorming. Met name op het gebied van armoedebestrijding, klimaatgerechtigheid en asiel hebben we onze stem laten horen. Daarnaast hebben we samengewerkt met andere politieke jongerenorganisaties en belangrijke statements uitgebracht, onder andere over de opvangcrisis, migratie en internationale solidariteit.

HOOGTEPUNTEN

Het afgelopen jaar stond bol van inspirerende momenten. De Focusdag en Kick-off trokken veel leden en gaven ruimte voor verdieping en debat. Onze internationale aanwezigheid, via congressen en reizen naar Brussel, versterkte onze banden met Europese partners. Daarnaast hebben we onze idealen zichtbaar gemaakt door praktisch aan de slag te gaan met maatschappelijke problemen, zoals inzamelacties en vrijwilligerswerk.

VOORUITBLIK

Het lustrumjaar 2025 markeert een belangrijke mijlpaal: 25 jaar Perspectief. We grijpen deze kans aan om niet alleen onze geschiedenis te vieren, maar ook nieuwe verbindingen te leggen en onze politieke impact te vergroten. We hebben geleerd van 2024 en gaan 2025 daarom met frisse blik tegemoet.

Dank aan alle mensen die onze vereniging een warm hart toe dragen, (oud-)leden, bestuursleden en betrokkenen die onze activiteiten in 2024 mogelijk hebben gemaakt. Met vertrouwen en hoop kijken we uit naar een nieuw hoofdstuk in het verhaal van Perspectief.

Concreet mondt dit uit in een aantal bestuurlijke voornemens, geprioriteerd en beknopt weergegeven:

- Het zichtbaar op de kaart zetten van ons politieke profiel door aantrekkelijke activiteiten.
- Het opleiden van onze leden, concreet in een aantal ambitieuze trajecten.
- Het herbezinnen op onze internationale positie als vereniging (YEPP).
- Het voorbereiden op de verkiezingen van 2026, waar een groot aantal van onze leden zich in zal zetten voor de lokale politiek.
- Het vergroten van ons ledenbestand door aantrekkelijke ledenwerving rond ons 25-jarig bestaan

SECRETARIS

LEDENAANTAL

Peildatum 1-1-2024

Totaal: 1087 leden

Afgemeld in 2024

Totaal: 265

Combileden: 225 | PerspectieF-leden: 40

Hiervan zijn 138 combileden en 19 PerspectieF-leden afgemeld omdat ze 30 jaar zijn geworden in 2024.

Nieuw in 2024

Totaal: 140 leden

Combileden: 94 | PerspectieF-leden: 46

Peildatum 1-1-2025

Totaal: 962 leden

Combileden: 756 | PerspectieF-leden: 206

BESTUURSLID

POLITIEK

STRUCTUUR

In 2024 is door het bestuurslid politiek gewerkt aan het herstructureren, in kracht zetten en benutten van politieke werkgroepen. Er zijn werkgroepen samengevoegd en Perspectief kent nu zes nationaal geïntereerde werkgroepen: Asiel & Migratie, Bestaanszekerheid, Democratie & Bestuur, Duurzaamheid, Economie & Innovatie en Jeugd & Welzijn. Dit heeft geleid tot concrete resultaten. Zo bleken verschillende werkgroepen in staat om hun bijdrage op congressen te verhogen, opiniestukken te schrijven en politieke aandacht te trekken. Het bestuurslid Politiek heeft geïnvesteerd in deze werkgroepen door verschillende werkgroepavonden te organiseren, nauw betrokken te zijn bij de activiteiten van werkgroepen en regelmatig contact te hebben met de verschillende voorzitters.

Andere structuren binnen de vereniging die vallen onder het bestuurslid politiek als de Denktank en de politieke adviseurs zijn ook meer gefaciliteerd met concreet resultaat. De Denktank schreef mee in verschillende edities van de PerspeX, organiseerde met het bestuur een activiteit en onderhield contact met het Wetenschappelijk Instituut van de ChristenUnie. De politiek adviseurs zijn nauwer betrokken geraakt bij de positie van het bestuur in fractievergaderingen van de ChristenUnie.

CAMPAGNE

Politiek speerpunt 1: Asiel

In juli 2024 heeft Perspectief in samenwerking met een coalitie aan andere politieke jongerenorganisaties aandacht gevraagd voor de knelpunten in de opvangketen. Met een succesvolle online campagne die door belangenorganisaties (COA, IPO, VNG, VluchtelingenWerk en anderen) werd onderschreven hebben we over de politieke breedte aandacht gevraagd voor het gebrek aan oplossingsgericht beleid. NOS en diverse kranten hebben aandacht besteed aan de gezamenlijke oproep.

In 2024 stond het nieuws bol van berichtgeving over asiel, voornamelijk proefballonnen van asielminister Faber. Om aandacht te vestigen op het gebrek aan concreet beleid, heeft Perspectief de 'Fabertjeskrant' ontwikkeld: een bundeling van proefballonnen van de minister en een oproep met concreet beleid te komen. De krant is online verspreid en in de Tweede Kamer aan diverse Kamerleden (o.a. Caroline van der Plas en Frans Timmermans) aangeboden.

Politiek speerpunt 2: Jeugd-GGZ

In 2024 heeft PerspectieF met een coalitie aan andere PJO's Code Rood in de Jeugd-GGZ uitgeroepen. Hiermee heeft ze aandacht gevraagd voor de knelpunten in de GGZ en opgeroepen tot meer investeringen en een directe crisisaanpak. Aanvullend is er ook een gesprek geweest met Staatssecretaris Van Ooijen over de noodzaak en een oplossing voor het gebod aan crisisbedden.

Politiek speerpunt 3: Sociale media en eXit

In de tweede helft van 2024 heeft PerspectieF haar eXit gemaakt. We willen niet bijdragen aan een platform waar haat en polarisatie het verdienenmodel zijn, en dat onze samenleving en democratie ondermijnt. Onder Elon Musk is X uitgegroeid tot een plek vol desinformatie en extremisme. Daarom verlieten we het platform.

Door te blijven op platforms die haat voeden en geen rekening houden met onze waarden, blijven we deel van het probleem. We moeten bewust kiezen welke platforms we gebruiken! Politieke organisaties en bedrijven hebben hier ook een rol in. Daarom hebben we de ChristenUnie op meerdere momenten aangespoord ook kritisch over haar sociale mediagebruik na te denken: online, bij het Landelijk Bestuur en tijdens het partijcongres. In 2024 heeft de ChristenUnie er niet voor gekozen een #eXit te maken.

OVERIGE PUNTEN

Gedurende het hele jaar is het bestuurslid politiek betrokken en richtinggevend geweest in de politieke koers van de ChristenUnie en PerspectieF. Dit is gedaan door het wekelijks bijwonen van de fractievergaderingen van de ChristenUnie, het organiseren van activiteiten, onderhouden van contacten met andere PJO's, de moederpartij en andere belangenorganisaties onderhouden. Via sociale media en middels opinies zijn de politieke standpunten van PerspectieF verspreid.

BESTUURSLID

INTERNATIONAAL

WERKGROEPEN

Het afgelopen jaar zijn de internationale werkgroepen bezig geweest met verschillende projecten. Werkgroep BuZa heeft een whitepaper geschreven over Israël/Palestina, waarvoor ze verschillende mensen met verschillende standpunten geïnterviewd hebben om een beter beeld te krijgen van wat er allemaal leeft rondom dit onderwerp. Een deel van dit verslag is al in de laatste Perspex van 2024 gepubliceerd, het eindproduct zal begin 2025 klaar zijn.

Werkgroep BuHa-OS heeft samen met de SGPJ, het CDJA en JSC een manifest opgesteld over ontwikkelingssamenwerking, welke na de zomer aangeboden is aan de Kamerleden van de respectievelijke moederpartijen. Werkgroep Europa is vooral bezig geweest met het schrijven van opinies en artikelen, die ook gepubliceerd zijn in meerdere kranten.

In de zomer 2024 zijn veel werkgroepen op 'standby' gekomen aangezien leden en voorzitters vertrokken. Er is daarom hard gewerkt om nieuwe leden te vinden om de werkgroepen nieuw leven in te blazen. Dit is gelukt via vacatures op de website, berichten op de socials en door directe werving. De internationale werkgroepen zijn nu allemaal weer goed gevuld, hebben allemaal weer een actieve voorzitter en gaan de komende periode weer aan de slag met verschillende projecten.

ACTIVITEITEN

Ook dit jaar heeft het bestuurslid Internationaal weer verschillende activiteiten georganiseerd. Zo is er onder andere in april een avond georganiseerd over Israël en Palestina, wat zorgde voor mooie gesprekken en discussies. En was er naar aanleiding van de Amerikaanse verkiezingen een 'Amerika-avond', georganiseerd in samenwerking met JSC en het CDJA, waarbij verschillende sprekers aanwezig waren.

Hiernaast vond in april ook weer de jaarlijkse Brusselreis plaats. Een groep gemotiveerde Perspectief'ers is hiervoor vier dagen in Brussel geweest, om alles te weten te komen over de Europese Unie. Een bezoek aan onze europarlementariër Anja Haga kon hierbij natuurlijk niet ontbreken.

EUROPESE PJO'S

Het bestuurslid Internationaal is ook dit jaar weer aanwezig geweest bij verschillende congressen van de ECPYouth en YEPP. De congressen van de ECPYouth waren merendeels online. Voor de congressen van YEPP moest, per trein, gereisd worden naar verschillende locaties in Europa. Verder is het duo-lidmaatschap geëvalueerd door het bestuurslid Internationaal, wat begin 2025 aan de leden wordt voorgelegd in een stemming.

EUROPESE VERKIEZINGEN

Ook voor de Europese verkiezingen is het Bestuurslid Internationaal druk geweest. PerspectieF heeft een eigen campagne gedraaid voor de verkiezingen van het Europees Parlement. Hoewel het resultaat teleurstelde hebben onze jonge kandidaten een prachtige campagne gedraaid en hebben ze maar liefst 8879 stemmen behaald. Veel mensen binnen PerspectieF hebben zich ingezet om de campagne goed te laten verlopen, het was echt een team-effort.

BESTUURSLID

OPLEIDING

TRAININGEN

Talentenklas

In het jaar 2023-2024 is geen Talentenklas georganiseerd. Het bestuurslid Opleiding had de handen vol aan het interim-voorzitterschap. In november 2024 is de Talentenklas onder het nieuwe bestuurslid Opleiding echter opnieuw van start gegaan. De Talentenklas telt 12 deelnemers en zal maandelijks bijeenkomen tot en met juni 2025, wat betekent dat er in totaal acht sessies zullen plaatsvinden.

Fellows-programma

In 2024 heeft PerspectieF één sessie georganiseerd voor het Fellowsprogramma van het Wetenschappelijk Instituut van de ChristenUnie. Daarnaast zijn de nieuwe data vastgelegd voor de twee sessies van Fellows die PerspectieF zal organiseren in 2025 en zijn de gastsprekers vastgesteld.

Gemeenteraadsverkiezingen 2026

In samenwerking met het Opleidingscentrum van de ChristenUnie en bestuurslid Lokaal & Leden wordt sinds het najaar 2024 gewerkt aan een lange termijnvisie richting de Gemeenteraadsverkiezingen in 2026. Vanuit PerspectieF wordt gekeken naar betere doorstroom naar het opleidingsaanbod van de ChristenUnie, door een ondersteunend netwerk en persoonlijke begeleiding te faciliteren. Deze plannen vergen veel tijd en daar is in 2024 veel tijd en aandacht in geïnvesteerd.

OVERIGE ACTIVITEITEN

Taizé-reis

Een groepje PerspectieF'ers is in juli 2024 afgereisd naar Taizé. Het was een mooie en leerzame ervaring om samen te komen in geloof en dienstbaarheid. PerspectieF heeft de organisatie op zich genomen en organiseerde een workshop voor jongeren over hoopvolle politiek.

PJO Parlement

PerspectieF nam in 2024 wederom deel aan het PJO-Parlement. Het was een succesvolle editie met meer deelnemende politieke jongerenorganisaties (PJO's) dan in 2023. De combinatie met de debattraining vooraf werd door leden als leerzaam en verrijkend ervaren. In het najaar van 2024 zijn de voorbereidingen gestart voor PJO Parlement 2025, dat in maart zal plaatsvinden.

Leesclub CDJA & PerspectieF

De Leesclub is weer zelfstandig van start gegaan, en er is contact om de organisatorische en financiële ondersteuning vanuit PerspectieF te herzien en verduidelijken.

Podcast

De podcast is door gebrek aan tijd niet maandelijks verschenen. In het najaar van 2024 is een tijdspad uitgestippeld om de bestuurspodcast en de podcast "Grensoverschrijdend" in 2025 uit te brengen, mits daar ruimte en tijd beschikbaar voor is.

BESTUURSLID

LOKAAL & LEDEN

T2024 is voor het Bestuurslid Lokaal en Leden een jaar geweest waarin er is gefocust op ledenwerving in een divers spectrum van christelijke jongeren, want de vereniging loopt iets terug in ledenaantal. Daarnaast zijn de eerste voorbereidingen getroffen voor de Gemeenteraadsverkiezingen van 2026. Halverwege het jaar is de functie dan ook uitgebreid naar 20 uur in de week, om hier meer op te kunnen focussen.

LEDENWERVING

Zoals benoemd, loopt het ledenaantal van PerspectieF terug. Het was daarom in 2024 een speerpunt van het bestuur om op meerdere fronten leden te werven. Er is dit jaar een promotiecommissie opgezet met enthousiaste leden die met het bestuur meegaan naar wervingsmomenten. Voor deze commissie en het bestuur zijn ook trainingsmomenten opgezet door een marketingbureau om effectiever aan de slag te gaan met ledenwerving.

We zijn als vereniging aanwezig geweest op diverse evenementen en hebben daarbij beter gekeken naar de diversiteit van jongeren. Er is expliciet gelet op MBO-studenten en katholieke jongeren. PerspectieF was dan ook aanwezig bij MBO-verkiezingsfestivals en de Katholieke Jongerendag. Zo hebben we een groter bereik opgebouwd voor onze vereniging. Hierin is de samenwerking met de ChristenUnie goed geweest. Zo werden krachten gebundeld om te promoten voor bijvoorbeeld de HGJB, Ifes en Opwekking. Opwekking was zeer geslaagd door de silent disco waar Don Ceder DJ was.

LEDENBINDING

We zijn begonnen met 'Nieuwe Ledenavonden' te organiseren, waarin we nieuwe leden meenemen in de basis van christelijk-sociaal denken met het Wetenschappelijk Instituut van de ChristenUnie. Daarnaast laten we hen nadenken over de plek die ze kunnen innemen in PerspectieF. Ook zijn we bezig met het verwelkomen van nieuwe leden door telefonisch contact op te nemen met mensen die zich inschrijven of die actiever willen worden.

MERCHANDISE

Er is afgelopen jaar een verduurzamingsslag gemaakt wat betreft de merchandise. Onze kledinglijn is uitgebreid naar shirts, truien en petten - allemaal duurzaam geproduceerd. Deze gaan wij verkopen op een webshop vanaf 2025, waar veel voorbereidingen met de bank en website voor zijn getroffen in 2024. Daarnaast is er gefilterd op merchandise die echt gebruikt kan worden of die eigenlijk snel in de prullenbak belandt. We zijn bezig geweest om duurzame alternatieven te ontwerpen voor bijvoorbeeld flyers, zodat we alles wat we gebruiken kunnen recycleren.

LOKALE AFDELINGEN

In 2024 is Lokaal en Leden ook bezig geweest met het versterken van de lokale afdelingen. Er is een handboek voor kartrekkers in lokale afdelingen gemaakt, waarin veel inspiratie staat om jongeren lokaal te betrekken. Ook zijn er weer meer ambassadeurs gezocht die in de afdelingen borrels en activiteiten willen organiseren. Veel actieve afdelingen hebben borrels gehad, waarin ook leden werden geworven. Alle communicatielijnen van en naar de lokale afdelingen zijn gestroomlijnd, want er was niet altijd evenveel overzicht hierin. Alle lokale afdelingen hebben een eigen logo gekregen en de website is verbeterd voor deze afdelingen.

GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN 2026

Richting de verkiezingen van 2026 zijn we bezig geweest met het koppelen van lokale afdelingen aan hun plaatselijke ChristenUnie-afdeling. Dit hebben we gedaan in samenwerking met het Partijbureau door een enquête uit te zetten onder onze jongeren over hun betrokkenheid op lokale schaal. Met deze antwoorden zijn we bezig geweest om sessies op te zetten voor CU-fracties die jongeren willen aantrekken. Ook is PerspectieF in contact met een aantal lokale besturen waar veel jongeren rondlopen om hen extra te ondersteunen richting de verkiezingen, waaronder Nijmegen. Ook zijn we bezig geweest met een programma opzetten voor jongeren die zich gaan kandideren voor de lijsten van GR26, wat in 2025 verder uitgebreid gaat worden.

Begroting 2025

Opbrengsten	
▶ Contributies	13.600,00
▶ Subsidie Ministerie BZK	87.000,00
▶ Giften	2.000,00
▶ Abonnementen	300,00
▶ Advertentiebijdrage Perspex	1.250,00
▶ Diverse baten	4.000,00
▶ Nagekomen baten en lasten	0,00
▲ Totaal opbrengsten	108.150,00
Kosten	
Bestuurskosten	
▶ Bestuurskosten	11.800,00
Kosten voor gemene rek. (KVGR)	
▶ Doorbelasting bureaunkosten	25.440,00
Medewerker(s)	
▶ Medewerker(s)	11.600,00
Ondersteunend	
▶ Ondersteunend	9.765,00
Secretariaat	
▶ Secretariaat	1.100,00

Politieke activiteiten	
► Politiek	9.000,00
Lokaal	
► Lokaal	2.700,00
Activiteiten	
► Activiteiten	33.000,00
Verkiezingen	
► Verkiezingen	0,00
Opleiding	
► Opleiding	6.100,00
Communicatie	
► Communicatie	17.200,00
► Projectplan	0,00
▲ Totaal kosten	127.705,00
▲ Resultaat boekjaar	-19.555,00

Vrij opneembaar vermogen

PerspectiefF streeft naar een vrij besteedbaar vermogen om toekomstige verliezen op te vangen en financiële stabiliteit te waarborgen. Dit vermogen dient als buffer voor onvoorziene uitgaven.

FINANCIEEL JAARRAPPORT 2025

AMERSFOORT

FINANCIEEL JAARRAPPORT 2024

PerspectieF

ChristenUnie-jongeren

AMERSFOORT

INHOUDSOPGAVE

Algemeen	3
Balans per 31 december 2024	4
Staat van baten en lasten 2024	5
Grondslagen voor waardering	6
Toelichting op de balans per 31 december 2024	7
Toelichting op de staat van baten en lasten 2024	8
Overige gegevens	9

ALGEMEEN

Aantal subsidiabele leden

Als basis voor de subsidieafrekening tellen alle leden die op peildatum 1 januari 2024 tussen 14 en 27 jaren oud waren, die op de peildatum stonden ingeschreven als lid en die jaarlijks € 5 of meer contributie hebben betaald. Dit aantal is 719 (2023: 818).

Aantal gefactureerde leden

Gedurende het jaar 2024 is er voor 1220 leden (2023 1.391) contributie gefactureerd. Dit zijn 964 Combi- en 256 Perspectief-leden. Er zijn 22 Perspex abonnees.

BESTUUR

Artikel 9 lid 2: Het bestuur bestaat uit ten minst vijf personen, waaronder een voorzitter, een secretaris en een penningmeester

ONDERTEKENING

In artikel 13 lid 3 van de statuten van de vereniging is bepaald dat alle bestuurders de jaarrekening dienen te ondertekenen. De uitvoering van de statutaire bepaling is hieronder vormgegeven. De bestuursleden zijn genoemd op alfabetische volgorde van achternaam.

Naam:

Marie-Thérèse Alting von Geusau

Bestuurslid Internationaal

Pieter van Daalen

Penningmeester en vice voorzitter

Dorothe Kalkman

Bestuurslid Lokaal en Leden

Judith Koop

Bestuurslid Politiek

Véronique Lubach

Bestuurslid Opleiding

Dieke Scheurwater

Secretaris

Jerke Setz

Voorzitter

Balans per 31 december 2024 (na voorstel resultaatbestemming)

ACTIVA	31-12-2024		31-12-2023		PASSIVA	
	€	€	€	€	31-12-2024	31-12-2023
					€	€
VASTE ACTIVA						
Materiële vaste activa	-		-			
Immateriële activa	-		-			
VLOTTENDE ACTIVA						
Voorraad promotiemateriaal		1.005	-		110.939	118.916
Vorderingen						
Debiteuren	263		-			
Vooruitbetaald / Nog te ontvangen	2.291		1.329		1.224	1.984
Rekeningcourant verhoudingen	9.489		11.705		1.728	948
Rijkssubsidie	11.657		19.551			
					2.952	2.932
Liquide middelen						
		23.700		32.585		
		89.186		89.263		
		<u>113.891</u>		<u>121.848</u>	<u>113.891</u>	<u>121.848</u>

Staat van Baten en Lasten 2024

	Expl.2024		Begr.2024		Expl.2023	
	€	€	€	€	€	€
BATEN						
Contributies PpF- leden	2.638	3.500	3.065			
Contributies Combi leden	11.010	13.200	12.571			
Contributies voorgaande jaren	-	-	-			
Subsidie ministerie BZK	82.162	90.000	61.429			
Donateurs en giften	1.039	1.500	27.554			
Abonnementen Perspex	330	300	270			
Advertenties Perspex	296	1.500	800			
Deelnemersbijdragen	1.860	2.000	2.551			
Rente	2.071	800	1.141			
Gift in natura	-	-	366			
Nagekomen baten	-	-	111			
subtotaal baten	101.406	112.800	109.858			
LASTEN						
Bestuurskosten	15.033	11.800	10.968			
Doorbelaasting partijbureau	23.795	23.314	21.537			
Medewerkers	11.395	10.521	10.402			
Ondersteunend	8.018	7.918	7.788			
Secretariaat	654	650	289			
Politieke activiteiten	7.822	11.750	5.154			
Lokaal	880	3.700	428			
Activiteiten	20.781	21.500	13.109			
Verkiezingen	3.960	2.000	2.846			
Opleiding	3.710	6.650	7.011			
Communicatie	12.013	16.200	9.339			
Afschrijvingskosten	1.040	1.200	872			
Projectplan partijbijdr. CU	-	-	9.217			
Nagekomen lasten	282	-	-			
subtotaal lasten	109.383	117.203	98.962			
Toevoeging / onttrekking						
Algemene Reserve	-7.977	4.403-	10.896			
Totaal Generaal	101.406	112.800	109.858			

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING

Algemeen

Tenaamstelling: PerspectiefF, ChristenUnie-jongeren, KvK 32082319. Gevestigd op de Piet Mondriaanlaan 48 3812 GV in Amersfoort . Rechtsvorm: Vereniging met volledige rechtsbevoegdheid. Website PerspectiefF: <http://www.perspectief.nu>

Voorzover niet anders is vermeld zijn de activa, de voorzieningen en de schulden opgenomen tegen de geamortiseerde kostprijs.

De jaarrekening is opgesteld op basis van Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving voor kleine rechtspersonen C1 kleine organisaties-zonder-winststreven. De jaarrekening is opgesteld in Euro's.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen. De afschrijvingen worden op lineaire basis berekend aan de hand van de geschatte economische levensduur van de activa.

Vorderingen, liquide middelen, schulden en overlopende activa en passiva

De vorderingen, liquide middelen, schulden en overlopende activa en passiva zijn opgenomen tegen de geamortiseerde kostprijs; waardering geschiedt onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid, gebaseerd op een individuele beoordeling van de vorderingen.

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

De bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Winsten worden verantwoord als ze zijn gerealiseerd, verliezen als ze voorzienbaar zijn.

VERGELIJKENDE CIJFERS

De gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van vorig jaar. De vergelijkende cijfers van het voorgaande boekjaar zijn, waar nodig, slechts qua rubricering voor vergelijkingsdoeleinden aangepast.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2024

	31-12-2024 €	31-12-2023 €
Vooruitbetaald / Nog te ontvangen		
Te ontvangen rente en overige	2.071	1.141
Vooruitbetaalde bedragen	<u>220</u>	<u>188</u>
	<u>2.290</u>	<u>1.329</u>
Liquide middelen		
Rabobank rekening-courant	1.187	263
Rabobank spaarrekening	<u>88.000</u>	<u>89.000</u>
	<u>89.187</u>	<u>89.263</u>
Algemene Reserve		
Saldo per 1 januari	118.916	108.020
Mutatie saldo door resultaatverdeling	<u>7.977-</u>	<u>10.896</u>
Saldo per 31 december	<u>110.939</u>	<u>118.916</u>
Kortlopende schulden		
Nog te betalen bedragen		
Loonaangifte	850	123
Reservering vak.geld en eju.	-	459
Reservering vakantiedagen	-	113
Overige (o.a. Bank- en telefoonkosten)	<u>878</u>	<u>253</u>
	<u>1.728</u>	<u>948</u>

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

Gemeenschappelijke kosten

De vereniging heeft een overeenkomst met de ChristenUnie gesloten tot verrekening van voor gemene rekening gemaakte kosten, betreffende de verdeling van gezamenlijke kosten. De kosten hiervan bedroegen in 2024 € 23.795. Plus € 1.040 afschrijvingskosten. Voor 2025 worden soortgelijke bedragen verwacht.

De verdeling van gezamenlijke huisvestingskosten, bureaunkosten en gemeenschappelijke personeelskosten is geregeld in een "Overeenkomst tot verrekening van voor gemene rekening gemaakte kosten" (KVGR). Daarnaast betaald PerspectiefF procentueel mee aan de afschrijvingskosten van door de ChristenUnie aangeschafte materiële activa.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2024

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
BATEN		
Subsidie ministerie BZK		
Subsidie	80.410	61.195
Nagekomen subsidie voorgaand boekjaar	1.752	234
	<u>82.162</u>	<u>61.429</u>
Giften		
Donateurs	1.039	1.304
Bijdragen ChristenUnie	-	26.250
	<u>1.039</u>	<u>27.554</u>
LASTEN		
	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Bestuurskosten		
Teambuilding bestuur	2.098	2.210
Reiskosten bestuursleden	8.791	4.982
Telefoonkosten	1.904	2.070
Vrijwilligersvergoedingen en ov. kn.	2.240	1.706
	<u>15.033</u>	<u>10.968</u>
Bureau- en huisvestingskosten		
Doorbelasting partijbureau (KVGR)	<u>23.795</u>	<u>21.537</u>
Medewerker(s)		
Bruto loon medew. Communicatie	7.966	7.054
Sociale lasten	1.979	1.708
Pensioenkosten	388	372
Vakantiegeld en eindejaarsuitkering	1.062	1.156
Vakantiedagen	-	113
	<u>11.395</u>	<u>10.402</u>
Het gemiddeld aantal medewerkers (FTE) over het boekjaar (stagiaire(s) niet meegerekend):	<u>0,2</u>	<u>0,2</u>
Ondersteunend		
Accountantscontrole	7.521	7.284
Bankkosten	497	504
	<u>8.018</u>	<u>7.788</u>
Secretariaat		
Alg. benodigdheden secretariaat	564	79
Kantoormateriaal	90	210
	<u>654</u>	<u>289</u>

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2024

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Politieke activiteiten		
Reizen internationaal	2.579	1.825
Europese organisaties	1.210	160
Politiek internationaal	1.331	351
Themanetwerken (en samenwerkingen)	50	-
Politieke groepen	671	979
Politieke acties	1.011	1.839
	<u>7.822</u>	<u>5.154</u>
Lokaal		
Ondersteuning afdelingen	624	-
Lokale PpF afdelingen	256	428
	<u>880</u>	<u>428</u>
Activiteiten		
Ledenweekenden	-	9
Symposium postgroei	2.331	-
Teambuilding actieve leden	721	387
Congressen	13.883	11.109
Borrels	622	988
Promotie standwerk	3.224	616
	<u>20.781</u>	<u>13.109</u>
Verkiezingen		
Verkiezingscampagne PSWS - en TK-2023	-	2.846
Verkiezingscampagnes (EP2024)	3.960	-
	<u>3.960</u>	<u>2.846</u>
Opleiding		
Talentenklas	226	538
Overige trainingen	1.169	3.649
Fellowsprogramma	24	-
PJO parlement	2.291	2.825
	<u>3.710</u>	<u>7.011</u>
Communicatie		
Abonnementen communicatie	899	763
Ledenwerving en Promotie	5.180	3.185
Communicatieapparatuur	143	1.064
Perspex	5.791	4.327
	<u>12.013</u>	<u>9.339</u>
Projectplan partijbijdrage CU	-	9.217

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Vereniging Perspectief, ChristenUnie-jongeren

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van Vereniging Perspectief, ChristenUnie-jongeren te Amersfoort gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging Perspectief, ChristenUnie-jongeren op 31 december 2024 en van het resultaat over 2024 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn Rjk C1 Richtlijn voor Kleine organisaties-zonder-winststreven.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2024;
2. de winst- en verliesrekening over 2024; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging Perspectief, ChristenUnie-jongeren zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn RJK C1 Richtlijn voor Kleine organisaties-zonder-winststreven.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn RJK C1 Richtlijn voor Kleine organisaties-zonder-winststreven. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de vereniging in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en

omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Leersum, 17 april 2025
Van Ree Accountants

Jaarverslag 2024

Inhoud

Inhoud.....	2
Bestuursverslag FICDD 2024.....	3
Algemeen	3
De projecten van Matra.....	3
De projecten van Shiraka	4
De projecten van Wet Financiering Politieke Partijen.....	6
De projecten van ChristenUnie-Internationaal	6
Algemene ontwikkelingen	6
Bestuur	6
Enkelvoudige balans per 31 december 2024 FICDD in Euro (€) (na voorstel resultaatbestemming)	7
Enkelvoudige staat van baten en lasten 2024 FICDD in Euro (€)	8
Grondslagen voor de waardering	11
Ondertekening namens ChristenUnie.....	14
Controleverklaring	15

Bestuursverslag FICDD 2024

Algemeen

De Foundation for International Christian Democratic Development (FICDD) is de stichting waarin de ChristenUnie haar ondersteunende activiteiten aan zusterorganisaties buiten Nederland onderbrengt. KvK 32136915. FICDD is gevestigd op de Piet Mondriaanlaan 48, 3812 GV te Amersfoort. Website FICDD: www.christenunie.nl/internationaal. De FICDD wordt gesubsidieerd met:

- De Matra NPPP gelden die door het Ministerie van Buitenlandse Zaken beschikbaar worden gesteld aan deelnemende politieke partijen.
- De subsidie voor de Arabische Regio het 'Shiraka' Programma, ook van het Ministerie van Buitenlandse Zaken.
- De subsidie vanuit de Wet Financiering Politieke Partijen (WFPP) van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.
- Een jaarlijkse bijdrage van ChristenUnie-Internationaal. Deze gelden kunnen ingezet worden voor projecten die niet vallen onder de subsidievoorwaarden van Matra, Shiraka of de WFPP.

De projecten van Matra

Academy for Integrity in Leadership (AIC) - Moldavië

AIC organiseerde hun jaarlijkse conferentie in Chisinau over het thema: De impact van Christelijke waarden op publiek beleid met een focus op pro-geboorte beleid'. De conferentie bracht religieuze leiders uit de Republiek Moldavië, burgeractivisten, jonge professionals en afgestudeerden van de AIC-academie bijeen. In totaal bezochten 35 mensen het evenement. De conferentie bestond uit keynote-speeches en interactieve workshops.

IFES en Freedom has no Price - Servië

IFES organiseert jaarlijks, in samenwerking met Freedom has no Price, een conferentie over mensenhandel. Ook het afgelopen jaar bleek erg succesvol met 94 studenten en young-professionals die deelnamen aan de conferentie. De conferentie vond plaats op 18 oktober in Novi Sad, Servië. (De organisatie streeft ernaar om elk jaar rond de Europese dag tegen mensenhandel de conferentie te organiseren).

Het programma bestond uit een paneldiscussie, vijf workshops en een Keynote-sprekers. De workshops zijn thematische verdeeld en gericht op de verschillende studierichtingen van de deelnemers.

Participanten die weinig kennis hebben over het thema mensenhandel zijn verplicht om een introductieworkshop te volgen, voorafgaand aan de conferentie. Deze workshop werd gegeven door het Rode Kruis Servië.

Dit jaar was er bovendien een mensenrechtenfestival in Novi Sad, waarbij de organisatie een kleine conferentie organiseerde. Dit festival was op 11 december ter gelegenheid van de Internationale dag van de mensenrechten.

Renewing our Minds – Kroatië/Servië

Renewing our Minds (ROM) is een project van Forum for leadership and reconciliation (FLR) dat we vanaf 2022 zijn gaan ondersteunen. Dit jaar kwamen meer dan 100 deelnemers uit 15 landen samen in Trebinje, Bosnië en Herzegovina, van 4 tot en met 11 augustus 2024 om aan de slag te gaan met het thema 'react, respond, renew'.

Het ROM-project heeft tot doel om toekomstige leiders zo toe te rusten dat ze bruggen kunnen bouwen in hun gemeenschappen. De aanleiding voor het oprichten van het ROM-project is de complexe verhoudingen die er zijn op de Balkan tussen de verschillende etnische, religieuze en socio-economische groepen.

Christian Change Makers - European Christian Political Youth (ECPYouth)

Het trainingsprogramma van Christian Changemakers is bestemd voor jonge christelijke politici. Het CCM-traject stond in het teken van de Europese verkiezingen en had daarom de titel: *How to campaign like a pro*. Er waren meerdere fysieke bijeenkomsten: Straatsburg, Brussel en in de thuislanden van de deelnemers. Daarnaast waren er online ook nog workshops, coaching en een drietal digitale cursussen.

Het programma bevat theoretische kennis over politieke en maatschappelijke thema's en daarnaast zijn de deelnemers getraind op het gebied van debatteren, spreekvaardigheid, campagnevoeren, schrijfvaardigheid en omgang met de media.

Er waren deelnemers uit diverse Europese landen, maar vanuit het Matra-fonds hebben we alleen de onderdelen gefinancierd die betrekking hadden op de participanten die uit de Matra-landen afkomstig zijn.

Armenian Missionary Association of America (AMAA) – Armenië

Met AMAA hebben wij een nieuwe partner gevonden in een land waar FICDD nog niet eerder heeft gewerkt: Armenië. We ondersteunden hun democratie-project. Het betrof een training voor 11 studenten (waarbij van tevoren een strenge selectieprocedure plaatsvond). Zij leerden in de context van hun studie hoe zij handen en voeten kunnen geven aan

democratisering op lokaal en nationaal niveau. Na deze training waren de 11 studenten in staat zelf ook een training te geven aan 15 middelbare scholieren, hoe zij vervolgens een impact kunnen maken in hun omgeving (train-de-trainer-concept).

Als organisatie hebben we voor AMAA gekozen, omdat het een professionele en gerenommeerde organisatie is met een grote staat van dienst. Als FICDD kunnen we ons ook goed vinden in hun doel, namelijk: 'in woord en daad de liefde van Christus kenbaar maken onder de Armeense bevolking en hen aan te moedigen hun geloof, cultuur en nationale identiteit te bewaren.'

Factfinding missie – Armenië

Een delegatie van de ChristenUnie ondernam in maart 2024 een *factfinding*-missie naar Armenië. Het hoofddoel van deze missie was het kennismaken met onze nieuwe partner: AMAA. We bezochten daarom een project van hen. Verder stond de missie in het teken van het vergaren van informatie over de politieke situatie in Armenië. We onderzochten in hoeverre er mogelijkheden zijn voor politieke samenwerking met een organisatie of politieke partij in Armenië. Tijdens het bezoek werd er daarom afgesproken met hooggeplaatste ambtenaren, religieuze leiders, de Nederlandse ambassade en meerdere NGO's.

De projecten van Shiraka

Arab Women Today, Jordanië

Arab Women Today (AWT) in Jordanië is een christelijke vrouwenorganisatie, die over het gehele jaar activiteiten heeft ontplooid op het gebied van vrouwenrechten. De organisatie coacht vrouwen, verzorgt leiderschapstrainingen, publiceert artikelen via hun website en produceert een talkshow gericht op vrouwenemancipatie. Ook werken

ze samen met andere Jordaanse vrouwenrechtenorganisaties om ervoor te zorgen dat vrouwen in Jordanië (en de verdere MENA-regio) betere rechtsbescherming genieten.

De organisatie heeft, in navolging van de afgelopen jaren, haar werkzaamheden effectief doorgezet in 2024, wat ertoe heeft geleid dat meer dan duizend Arabische vrouwen trainingen volgden via AWT.

ACCTS Youth Program - Jordanië

In Jordanië heeft ACCTS veel activiteiten ontplooid voor jeugd, waaronder een jeugdconferentie, cursussen, coaching en het versturen van artikelen en videocontent via hun website en social mediakanalen.

Al deze activiteiten hebben tot doel om christelijke jongeren vaardigheden mee te geven om in Jordanië ook buiten hun kerkelijke gemeenschappen maatschappelijk betrokken te zijn.

Christian Mind Institute - Egypte

Al jaren sponsort de FICDD de tweeweekse zomerschool van het Christian Mind Institute (CMI) uit Egypte. Doordat de politieke situatie in Egypte niet veilig genoeg is om deze activiteit in Egypte te houden, is CMI uitgeweken naar Montenegro. In eerste instantie wilde men uitwijken naar Libanon, maar vanwege de onveilige situatie daar, heeft de organisatie moeten uitwijken naar een ander land. Dit jaar hebben 23 participanten de conferentie bijgewoond.

Factfinding missie – Marokko

Het bezoek aan Marokko stond in het teken van het bezoeken van de *School of democracy* in het NIMAR-instituut; het verkrijgen van meer informatie over de politieke situatie en onderzoeken wat de mate van geloofsvrijheid is in het land.

Om een beter beeld hierover te krijgen is de Nederlandse ambassade in Marokko bezocht, de evangelisch-protestantse kerk in het centrum van de hoofdstad, de kardinaal van Rabat, en een vertegenwoordiging van de theologische faculteit 'Al Mowafaqa institute'.

Factfinding missie – Libanon

Met ons bezoek aan Libanon hoopten we onszelf duidelijkheid te verschaffen met welke organisaties wij een vruchtbare samenwerking zouden kunnen aangaan en meer duidelijkheid te verkrijgen over het politieke systeem in Libanon, dat zich kenmerkt door sektarisme. Vanwege de hoge mate van corruptie en het enorme wantrouwen van de verschillende groeperingen, wilden we kijken naar organisaties in het maatschappelijk middenveld die bruggen kunnen bouwen tussen de verschillende bevolkingsgroepen. We denken daarmee veel meer impact te kunnen maken, dan ons te verbinden aan één politieke partij.

Bij onze zoektocht kwamen we uit bij een organisatie die verbonden is aan de Haigazian University, namelijk *Light of Dawn*. Deze stichting organiseert gespreksbijeenkomsten voor studenten die afkomstig zijn uit de verschillende bevolkingsgroepen met als doel om trauma's te verwerken en het onderlinge vertrouwen te vergroten.

Vanwege de oorlogssituatie in Libanon zijn wij niet naar Libanon gegaan, maar hebben we de gesprekken met *Light of Dawn* in Nederland gevoerd, met als conclusie dat we hen in het aankomende jaar zullen gaan steunen.

De projecten van Wet Financiering Politieke Partijen

Christian Change makers - European Christian Political Youth (ECPYouth)

De algemene kosten kunnen (gedeeltelijk) niet worden gefinancierd uit de Matra-gelden. Daarom ondersteunen we het CCM-traject ook vanuit het WFPF-budget. (Bij het hoofdstuk 'Projecten van Matra' staat beschreven wat de inhoud was van het project.)

De projecten van ChristenUnie-Internationaal

Internationale conferentie

Voor 2025 hebben we een financiële reservering gemaakt, we hopen namelijk in het voorjaar van 2025 een internationale conferentie te organiseren, waarbij we alle projectpartners kennis willen laten maken met de ChristenUnie.

Algemene ontwikkelingen

Controleren activiteiten

We hebben het afgelopen jaar bij alle organisaties digitaal of fysiek meegekeken om zo na te gaan of de activiteiten van onze partners naar behoren zijn uitgevoerd.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn vrij opneembaar.

Vrij opneembaar vermogen

De FICDD streeft naar een vrij besteedbaar vermogen om toekomstige verliezen op te vangen en financiële stabiliteit te waarborgen. Dit vermogen dient als buffer voor onvoorziene uitgaven.

Bestuur

De leden van het stichtingsbestuur van FICDD zijn ook lid van het Landelijk Bestuur van de ChristenUnie. Deze zijn vermeld bij de ondertekening van de jaarrekening. De FICDD is gehuisvest in het partijbureau van de ChristenUnie.

Het FICDD-bestuur bestond in 2024 uit de volgende personen:

Naam	Functie	Tijdvak
Ankie van Tatenhove-Meesen	Voorzitter	2024
Harmke Vlieg-Kempe	Vicevoorzitter	Tot 25 november 2024
Wieger Kastelein	Penningmeester	2024
Leon Meijer	Lid	Tot 25 november 2024
Hanneke Palm	Secretaris	Tot 15 april 2024
Mart Keuning	Lid (secretaris sinds 15 april 2024)	2024
Alex ten Cate	Lid	2024
Johanna Koffeman-Kramer	Lid	Vanaf 25 november 2024
Reina Dijksterhuis-Mulder	Lid	Vanaf 25 november 2024
Gert Jan Freeke	Vicevoorzitter	Vanaf 25 november 2024

De directie bestond in 2024 uit: Anne Schipper (directeur) en Jacqueline Vandermeer (adjunct-directeur).

Enkelvoudige balans per 31 december 2024 FICDD in Euro (€) (na voorstel resultaatbestemming)

	31-12-2024	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2023
Activa				
KORTLOPENDE VORDERINGEN				
Subsidie ministerie BZK en Buza	26.465	24.917		
Nog te ontvangen overigen	924	492		
	27.389	25.409		
Passiva				
EIGEN VERMOGEN				
Algemene reserve			3.064	3.064
			3.064	3.064
SCHULDEN OP KORTE TERMIJN				
Liquide middelen				
Rekening-courant ChristenUnie			18.464	16.301
Vooruitontvangen bedragen			5.000	-
Crediteuren			1.122	-
Nog te betalen bedragen			410	8.753
	672	2.709	24.996	25.054
	28.061	28.118	28.061	28.118

Enkelvoudige staat van baten en lasten 2024 FICDD in Euro (€)

	Werk. 2024	Begr. 2024	Werk. 2023
Baten			
Ontvangen subsidie BZK WFPP	68.093	85.117	67.739
Te ontvangen subsidie BZK WFPP	19.976		16.934
		88.069	84.673
Ontvangen subsidie Buza NFRP Matra	28.846	30.364	40.651
Te ontvangen subsidie Buza NFRP Matra	1.518	-	6.603
		30.364	34.048
Ontvangen subsidie Buza Shiraka	94.445	99.416	110.989
Te ontvangen subsidie Buza Shiraka	4.971	-	5.843
		99.416	116.832
Nagek. subs. Voorgaand jaar en rente	3.539	-	492
		3.539	492
Totale Baten	221.389	214.897	236.046

Lasten

Projectkosten

WFPP Christian Change Makers	3.000	3.000	5.000	
WFPP CMI Egypte	-	-	-	
WFPP ECPYouth Summerschool	-	-	-	5.000
		3.000	3.000	
NFRP Matra ECPCCM2 BE, FR, online	2.000	2.000	4.000	
NFRP Matra personeelskosten	6.000	6.000	3.210	
NFRP Matra ROM3 – FLR Kroatië	4.000	4.000	10.000	
NFRP Matra SERIFES7 Servië	4.000	4.000	8.000	
NFRP Matra AIC2 Moldavië	3.000	3.000	8.838	
NFRP Matra AMAA1 Armenië	6.000	6.000	-	
NFRP Matra ARMFACT1 Armenië	1.364	1.364	-	
NFRP Matra ECPISS1 Centr Eastern Eur	4.000	4.000	-	
		30.364	30.364	34.048
Shiraka Chr. Mindschool 1 Egypte	7.000	7.000	5.236	
Shiraka Women Empowerment 2 Jordanië	60.000	60.000	75.675	
Shiraka Factfinding 4 Libanon	1.472	2.000	-	
Shiraka Factfinding 5 Marokko	1.077	1.416	-	

Shiraka BWAT4 Tunesië	-	-	12.000
Shiraka personeelskosten	17.867	17.000	9.059
Shiraka Political Youthschool 3 Jordanië	12.000	12.000	14.862
	99.416	99.416	116.832
Totale projectkosten	132.781	132.780	155.880
Overige lasten (<i>WFP</i>)	88.608	82.117	82.289
Totale Lasten	221.389	214.897	238.168
Resultaat boekjaar	-	-	2.123-

Toelichting:

* Overige lasten: € 88.608; personeelskosten € 63.549, Bureau-, ICT-, huisvestingskosten € 13.720, Reiskosten € 3.370, accountantskosten € 3.810, vertaal- en publicatiekosten € 1.200, onvoorziene kosten € 2.959.

Grondslagen voor de waardering

Algemeen

Tenaamstelling: Foundation for International Christian Democratic Development, stichting van de ChristenUnie voor internationale samenwerking en ontwikkeling, KvK 32136915. FICDD is gevestigd op de Piet Mondriaanlaan 48, 3812 GV te Amersfoort. Rechtsvorm: Stichting. Website FICDD: <https://www.christenunie.nl/internationaal>

Voor zover niet anders is vermeld zijn de activa, de voorzieningen en de schulden opgenomen tegen de geamortiseerde kostprijs.

De jaarrekening is opgesteld op basis van Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving voor kleine rechtspersonen C1 kleine organisaties zonder-winststreven. De jaarrekening is opgesteld in Euro's.

Vorderingen, liquide middelen, schulden en overlopende activa en passiva

De vorderingen, liquide middelen, schulden en overlopende activa en passiva zijn opgenomen tegen de geamortiseerde kostprijs; waardering geschiedt onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid, gebaseerd op een individuele beoordeling van de vorderingen.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

De bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Winsten worden verantwoord als ze zijn gerealiseerd, verliezen als ze voorzienbaar zijn.

Vergelijkende cijfers

De gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van vorig jaar. De vergelijkende cijfers van het voorgaande boekjaar zijn, waar nodig, slechts qua rubricering voor vergelijkingsdoeleinden aangepast.

Toelichting op de balans

Nog te ontvangen subsidies	
Te ontvangen subsidie BZK WFPP	
Te ontvangen subsidie Buza NFRP Matra	
Te ontvangen subsidie Buza Shiraka	
Saldo per 31 december	
Nog te ontvangen overigen	
Rente	
Saldo per 31 december	
Liquide middelen	
Rabobank eindigende op 247 rec.crt	
Rabobank eindigende op 327 spaar	
Saldo per 31 december	
Resultaat bestemming reserves	
Algemene Reserve	
Saldo per 31 december	
Resultaatbestemming	
Algemene Reserve	
Mutatie saldo door resultaatverdeling	
Saldo per 31 december	

31-12-2024	31-12-2023
€	€
19.976	16.934
1.518	2.140
4.971	5.843
26.465	24.917
924	492
924	492
578	2.662
94	46
672	2.709
-	-2.123
-	-2.123
3.064	5.187
-	2.123
3.064	3.064

Kortlopende schulden

Rekening-Courant ChristenUnie

Rekening-Courant ChristenUnie	10.000	13.000
Crediteurenfactuur ChristenUnie	8.464	3.301
	<u>18.464</u>	<u>16.301</u>

Vooruitontvangen bedragen

Conferentie Nederland 2025	5.000	-
	<u>5.000</u>	<u>-</u>

Crediteuren

Factuur Polak	1.122	-
Saldo per 31 december	<u>1.122</u>	<u>-</u>

Nog te betalen bedragen

Bankkosten	410	11
Terug te bet. subs. Project Oekraïne	-	8.743
Saldo per 31 december	<u>410</u>	<u>8.753</u>

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Gemeenschappelijke kosten

De stichting heeft een overeenkomst met de ChristenUnie gesloten tot verrekening van voor gemene rekening gemaakte kosten. Inzake 2024 bedroegen de gezamenlijke kosten € 21.695 en personeelskosten € 77.220. Voor 2025 worden soortgelijke bedragen verwacht.

De verdeling van gezamenlijk huisvestingskosten, bureaukosten en gemeenschappelijke personeelskosten is geregeld in een "Overeenkomst tot verrekening van voor gemene rekening gemaakte kosten" (KVGR).

Ondertekening namens ChristenUnie

te Amersfoort, dd. 11-4-2025

Ankie van Tatenhove

Wieger Kastelein
Penningmeester

Gert Jan Freeke
Vicevoorzitter

Johanna Koffeman-Kramer
Internationaal secretaris

Alex ten Cate
Lid

Reina Dijksterhuis-Mulder
Lid

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Foundation for International ChristianDemocratic Development, stichting van de ChristenUnie voor internationale samenwerking en ontwikkeling

Maarsbergseweg 20
3956 KW Leersum
Postbus 1
3956 ZR Leersum

T (0343) 41 59 40
leersum@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 09068872

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van Foundation for International ChristianDemocratic Development, stichting van de ChristenUnie voor internationale samenwerking en ontwikkeling te Amersfoort gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Foundation for International ChristianDemocratic Development, stichting van de ChristenUnie voor internationale samenwerking en ontwikkeling op 31 december 2024 en van het resultaat over 2024 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn RJK C1 Richtlijn voor Kleine organisaties-zonder-winststreven.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2024;
2. de winst- en verliesrekening over 2024; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Foundation for International ChristianDemocratic Development, stichting van de ChristenUnie voor internationale samenwerking en ontwikkeling zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn Rjk C1 Richtlijn voor Kleine organisaties-zonder-winststreven.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn Rjk C1 Richtlijn voor Kleine organisaties-zonder-winststreven. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en

omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de entiteit haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een entiteit haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Leersum, 10 april 2025

Van Ree Accountants

FICDD
Foundation for
International Christian
Democratic Development

Jaarverslag 2024

Vereniging ChristenUnie
T.a.v.
Postbus 439
3800 AK AMERSFOORT

Maarsbergseweg 20
3956 KW Leersum
Postbus 1
3956 ZR Leersum

T (0343) 41 59 40
leersum@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 09068872

Leersum, 5 juni 2025

Betreft: controleverklaring

Geachte ,

Hierbij doen wij u de door ons gecontroleerde subsidieverantwoording van de Vereniging ChristenUnie, voorzien van onze controleverklaring.

Wij geven u hierbij toestemming om de door ons gecontroleerde subsidieverantwoording met onze controleverklaring naar het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties te sturen.

Wij vertrouwen erop u hiermede van dienst te zijn geweest.

Met vriendelijke groet,
Van Ree Accountants

Bijlage: gecontroleerde subsidieverantwoording met controleverklaring